

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

RUMBEKE

DADIZELELEENSTRAAT

(prov. WEST-VLAANDEREN)

BASISRAPPORT

Monument
Vandekerckhove

Auteurs: Thomas APERS
Redactie: Tina BRUYNINCKX

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Rapport 2017/29

Afbeelding op schutblad: Overzichtsfoto.

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Opgraving ☐		Prospectie ☒	
Vergunningsnummer: 2016/408			
Datum aanvraag: 27/10/2016			
Naam aanvrager: APERS Thomas			
Naam site: Rumbeke, Dadizeleenstraat			
Naam aanvrager metaaldetectie: APERS Thomas			
Vergunningsnummer metaaldetectie: 2016/408 (2)			
Opdrachtgever:		TV Vanheede - Wienerberger Kapel Ter Bede 121 8500 Kortrijk	
Uitvoerder:		Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster	
Bevoegde Vlaamse overheid:		Jessica Vandeveld (erfgoedconsulent, provincie West-Vlaanderen)	
Bevoegde Intergemeentelijke Archeologische Dienst:		/	
Projectleider:		Bart Bartholomieux	
Leidinggevend archeoloog:		Thomas Apers	
Archeologisch team:		Christof Vanhoutte, Thomas Apers	
Plannen:		Bruyninckx Tina	
Conservatie:		/	
Materiaaltekeningen:		/	
Start veldwerk:		14/11/2016	
Einde veldwerk:		21/11/2016	
Wetenschappelijke begeleiding:		Willem Hantson (RADAR)	
Projectcode:		RUDA16	
Provincie:		West-Vlaanderen	
Gemeente:		Roeselare	
Deelgemeente:		Rumbeke	
Plaats:		Dadizeleenstraat	
Lambertcoördinaten:		X: 62750, Y: 178655; X: 62893, Y: 179017, X: 63068, Y: 178851; X: 62830, Y: 178618; Z: +25,00m TAW.	
Kadastrale gegevens:		Roeselare, Afdeling 8, Sectie B, Percelen 1728d, 1729b,1730, 1732a, 1735a, 1736a, 1777f, 1780e, 1782a, 1783a.	
Beheer opgravingsdata:		Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster	
Beheer vondsten:		TV Vanheede - Wienerberger Kapel Ter Bede 121 8500 Kortrijk	
Titel:		Archeologische prospectie Rumbeke Dadizeleenstraat (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport.	
Rapportnummer:		2017/29	
Contact:		info@monument.be; T: +32 51 31 60 80	

© Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Figuren: Monument Vandekerckhove nv, tenzij anders vermeld. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

1. INHOUDSTAFEL

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS.....	2
1. INHOUDSTAFEL	3
2. INLEIDING	5
3. BESCHRIJVING VAN DE VINDPLAATS	7
3.1. GEOGRAFISCHE EN TOPOGRAFISCHE SITUERING.....	7
3.2. GEOLOGISCHE EN BODEMKUNDIGE SITUERING	10
4. HISTORISCHE EN ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS.....	11
4.1. RUMBEKE	11
4.1.1. Historische informatie	11
4.1.2. Archeologische informatie.....	12
4.2. DADIZELELEENSTRAAT	15
4.2.1. Historische informatie	15
4.2.2. Archeologische informatie.....	18
5. ONDERZOEKSMETHODE.....	21
5.1. ALGEMEEN.....	21
5.1.1. Vraagstelling.....	21
5.1.2. Randvoorwaarden.....	22
5.1.3. Motivatie voor selectie van het materiaal en staalname.....	23
5.2. BESCHRIJVING	24
5.2.1. Voorbereiding.....	24
5.2.2. Veldwerk	24
5.2.3. Vondstverwerking en rapportage.....	25
6. BESCHRIJVING VAN DE AANGETROFFEN SPOREN	27
6.1. STRATIGRAFIE.....	27
6.2. RESULTATEN	30
6.2.1. Late middeleeuwen	30
6.2.2. Postmiddeleeuwen.....	33
6.2.2.1. Depressie.....	33
6.2.2.2. (Perceels)grachten	33
6.2.3. WOI.....	35
6.2.4. Ongedateerd.....	35
6.2.4.1. Palencluster.....	35
6.2.4.2. Houtskoolmeilers.....	37
6.2.4.3. Greppels.....	38
7. DATERING EN INTERPRETATIE VAN DE VINDPLAATS	39
8. AANBEVELINGEN VOOR VERDER ONDERZOEK	49

9. SYNTHESE	51
10. LITERATUUR	53
11. BIJLAGEN	55

2. INLEIDING

In het kader van de uitbreiding van een kleiontginningsgroeve voerde een team van Monument Vandekerckhove nv van 14 tot en met 21 november 2016 een archeologische prospectie uit op het terrein. Opdrachtgever voor het onderzoek was TV Vanheede - Wienerberger. De geplande ontginningen en de daarbij horende werken gaan gepaard met een verstoring van de bodem. Om die reden adviseerde de dienst Onroerend Erfgoed een archeologische evaluatie van het terrein door middel van proefsleuven, dit om te vermijden dat waardevolle archeologische sporen ongedocumenteerd verloren zouden gaan. Het onderzoek werd uitgevoerd volgens de bijzondere voorschriften opgesteld door Onroerend Erfgoed.¹ Willem Hantson (RADAR) stond in de voor de wetenschappelijke begeleiding van het project.

In dit basisrapport worden de resultaten van de archeologische prospectie voorgesteld. In enkele inleidende hoofdstukken worden de geografische, bodemkundige, historische en archeologische situering van het terrein toegelicht, alsook de gebruikte methodologie bij het onderzoek. Vervolgens worden de resultaten besproken en wordt een interpretatie gegeven aan de aangetroffen sporen en vondsten. Als besluit volgt een synthese van de resultaten met aanbevelingen voor eventueel verder onderzoek. Het geheel wordt verduidelijkt met kaarten en foto's. Als bijlage zijn de gedigitaliseerde overzichtsplannen opgenomen, alsook de bouwhistorische inventarisatie van Hoeve Dadizeleleengoed. Bij het rapport hoort een USB-kaart met overzichtsplan, fotolijst en de digitale versie van de bijlagen en deze tekst. De verschillende inventarislijsten en foto's kunnen geraadpleegd worden via <http://www.monarcheo.be/databank>. Bij vragen hieromtrent: neem contact via info@monument.be.

Langs deze weg wordt eveneens dank betuigd aan volgende personen en instanties die zorgden voor een aangename samenwerking en bijdroegen tot het vlotte verloop van het onderzoek: Jan Vanmeirhaeghe van TV Vanheede - Wienerberger, Jessica Vandevelde van Onroerend Erfgoed en Willem Hantson van RADAR.

¹ S.n. 2016.

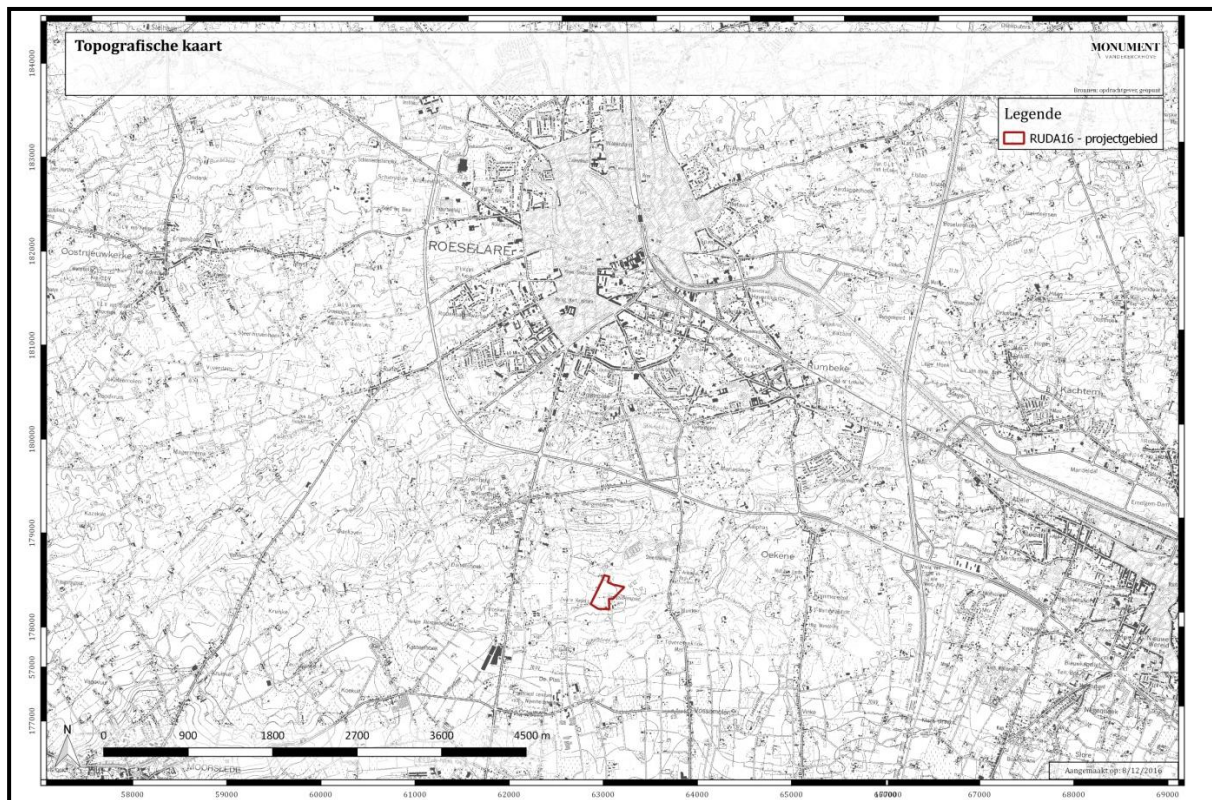
3. BESCHRIJVING VAN DE VINDPLAATS

3.1. Geografische en topografische situering

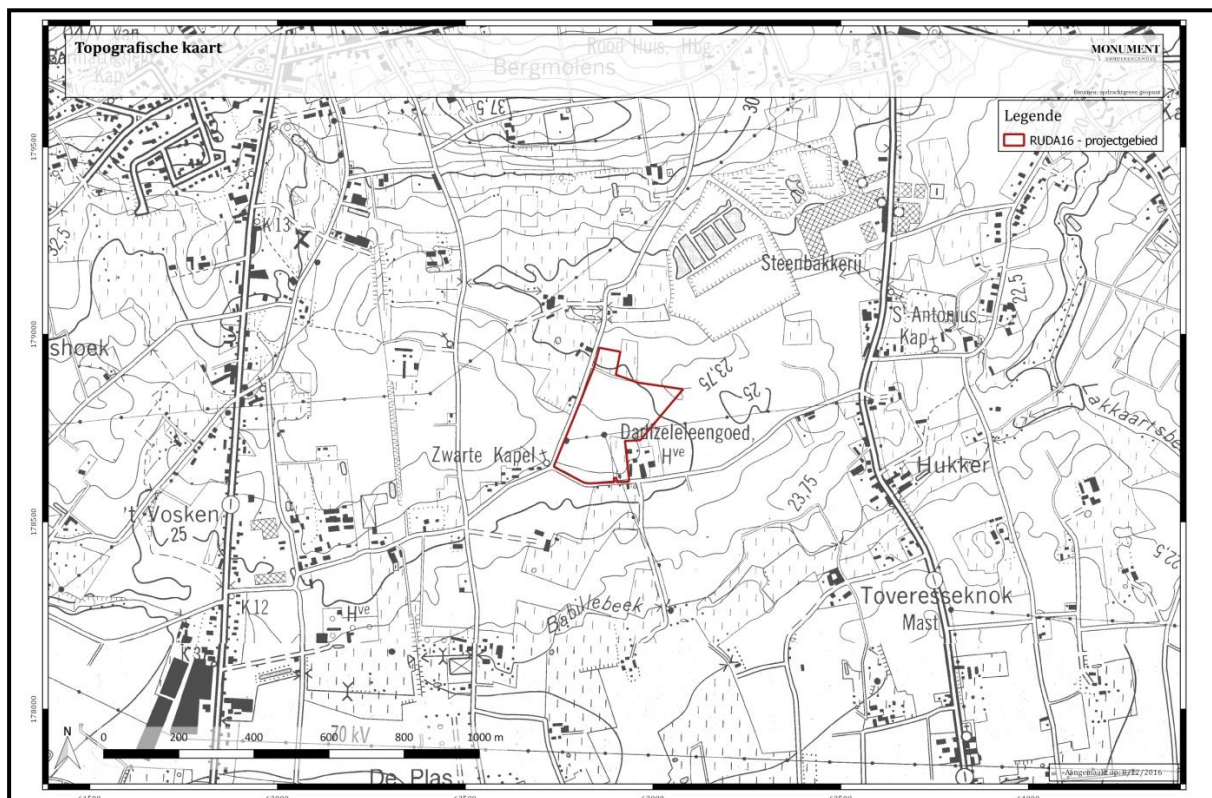
Rumbeke, gelegen in de provincie West-Vlaanderen, is een verstedelijkt woondorp in het randgebied van de stad Roeselare (zie Figuur 1). Sinds 1977 is het daar een deelgemeente van. Het dorp ligt ten zuidoosten van Roeselare, op ca. 2,5km van het stadscentrum. Ten noorden en oosten van Rumbeke stroomt het kanaal Roeselare-Leie.

Landschappelijk ligt Rumbeke in het Leie-Scheldebekken, in het interfluvium tussen Mandel en Leie op meso-schaal en in het interfluvium tussen Leie en IJzer op macroschaal. Het grondgebied wordt doorsneden door drie waterlopen: de Mandel, de Babillebeek en de Regenbeek. De dorpskern wordt gevormd door het kerkplein met de St.-Petrus en Pauluskerk, waar vier uitvalswegen samenkomen: de Rumbeeksesteenweg (NO), de Izegemsestraat (O), de Oekensestraat (Z) en de Hoogstraat (W).

Het onderzoeksgebied situeert zich aan het kruispunt van de Dadizeleleestraat en de Babilliestraat, in het zuidwesten van rumbeke (zie Figuur 2). Ongeveer 500m ten zuiden van het terrein stroomt de Babillebeek. Het terrein valt samen met de percelen 1728d, 1729b, 1730, 1732a, 1735a, 1736a, 1777f, 1780e, 1782a en 1783a, Roeselare, Afdeling 8, Sectie B. Deze waren voorafgaand aan het onderzoek in gebruik als akkerland. Op de aangrenzende percelen ten noorden en oosten van het plangebied ligt de huidige kleigroeve (zie Figuur 3). De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 6ha. Het terrein helt af naar het noorden toe, met een hoogte rond +26,40m TAW in het zuiden naar +24,40m TAW in het noorden. Microtopografisch is centraal op het terrein een depressie zichtbaar. Deze is goed te zien op het DTM (zie Figuur 4).

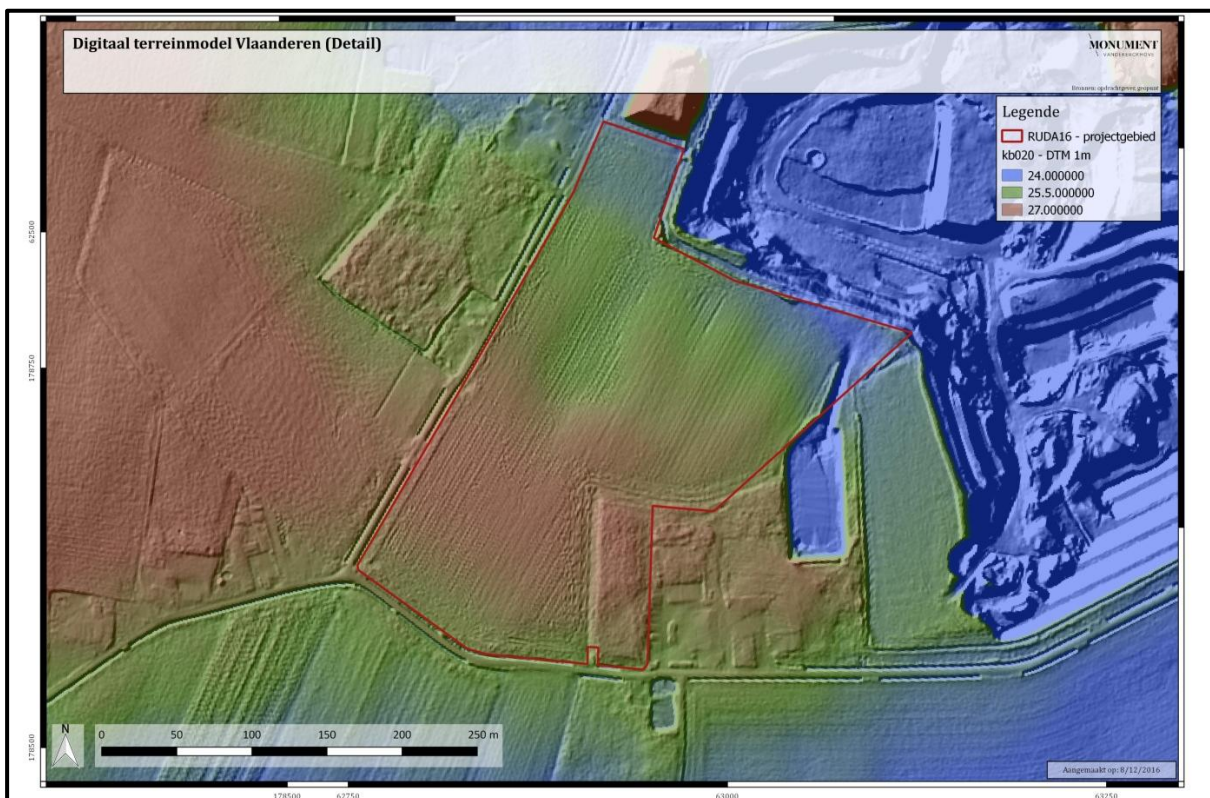
Figuur 1: Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van Roeselare op de topografische kaart (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 2: Detail van het plangebied op de topografische kaart (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 3: Situering van het plangebied op de luchtfoto. De huidige kleigroeve is duidelijk zichtbaar (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 4: DTM van het plangebied waarop de depressie centraal op het terrein duidelijk te zien is (© <http://www.geopunt.be/>).

3.2. Geologische en bodemkundige situering

Het plangebied ligt landschappelijk in het polder-Leie interfluvium op gronden van de hoogstgelegen landschapsdelen.² Vrijwel het volledige terrein staat op de bodemkaart gekarteerd als een matig droge, licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Pcc). Enkel langs de westelijke grens bevindt zich een strook matig natte, licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Pdc).

Figuur 5: Projectie van het studiegebied op de bodemkaart (© <http://www.geopunt.be/>).

² <http://www.geopunt.be/>

4. HISTORISCHE EN ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

4.1. Rumbeke

4.1.1. *Historische informatie*³

De oudste vermelding van Rumbeke dateert uit de 12de eeuw als "Rumbeca", wat 'moeras' of meer waarschijnlijk 'brede beek' zou betekenen. De parochie Rumbeke omvat op dat moment het huidige grondgebied van Rumbeke, Oekene en Kachtem. In 1889 wordt Beitem, dat sinds 1866 een kerk heeft, een zelfstandige parochie. In 1935 volgt de parochie St.-Henricus met de gehuchten Zilverberg en Den Aap. De parochie Rumbeke maakt achtereenvolgens deel uit van het bisdom Doornik, Brugge (1559), Gent (1802) en Brugge (1834). Het patronaat is van 1116 tot 1559 in handen van de St.-Bertinusabdij van St.-Omaars.

Tijdens het Ancien Régime behoort Rumbeke tot de Kasselrij Ieper, waar het samen met onder andere Roeselare-Binnen en Roeselare-Buiten het Oost-Ieperambacht vormt. Tot de 16de eeuw vormt het een betwist gebied tussen de kasselrijen Ieper en Kortrijk. Rumbeke is verdeeld over vier heerlijkheden, met name Rumbeke, 't Hof van Izegem, Hazelt en Roeselare-ambacht. De zetel van de schepenvank was vermoedelijk gevestigd in de herberg "De Rooden Leeuw", later " 't Oud Stadhuis", dat ondertussen is afgebroken. De heerlijkheid " 't Hof van Izegem" behoort oorspronkelijk toe aan de heren van Izegem, maar wordt in 1550 aangekocht door Thomas I de Thiennes van Rumbeke (vanaf 1649 met Rumbeke verenigd).

Tijdens de godsdienstoorlogen wordt Rumbeke zwaar getroffen, ondermeer de kerk wordt volledig geplunderd en de dorpskern ligt in puin. In de periode 1678-1713 wordt de kasselrij Ieper met onder meer Rumbeke ingelijfd bij Frankrijk (oorlogen van Lodewijk XIV).

Vanaf de 16de eeuw vormt de vlasindustrie een belangrijke bijkomende inkomstenbron voor tal van landarbeiders die zich toeleggen op de huisspinnerij en -weverij. Tot het begin van de 19de eeuw blijven velen werkzaam binnen deze structuur, maar tijdens de crisis van de zogenaamde "slechte jaren" (1845-1847) emigreren velen naar Frankrijk, waar de mechanisatie van spinnerijen en weverijen reeds is ingezet. In de late 19de eeuw

³ Volgend historisch overzicht werd mits enkele aanpassingen integraal overgenomen van <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/120741>.

bloeit de cichoreikweek: in 1849 telt Rumbeke slechts vijf cichorei-asten, in 1866 zijn het reeds eenendertig. Ook steenovens komen op: tussen 1858 en 1867 worden er tien opgericht, zogenaamde "Kleiputten". Deze zijn nu deels opgevuld en tot natuurreservaat omgevormd. De textielnijverheid in Rumbeke kent haar hoogtepunt in het begin van de 20ste eeuw met de komst van drie mechanische weverijen. Rumbeke telde dertien molens, waarvan enkel de Kazandmolen (Mandellaan) bewaard bleef.

Tijdens het bevrijdingsoffensief van de Eerste Wereldoorlog werden veel gebouwen zwaar beschadigd, met woningnood tot gevolg. Na de oorlog werd Rumbeke grotendeels volgens het vooroorlogse stratenpatroon herbouwd.

4.1.2. Archeologische informatie

Afgelopen jaren werden in en rond Roeselare diverse archeologische onderzoeken uitgevoerd die kaderen in grote ontwikkelingsprojecten. Hieronder volgt een kort overzicht van de dichtstbijzijnde sites, deels aangegeven op de CAI en deels door mondelinge mededeling van Willem Hantson (RADAR):

- In 2012 werd door GATE bvba een vooronderzoek uitgevoerd in Roeselare West-Noord in opdracht van de WVI, ca. 4,5km ten noordwesten van het onderzoeksgebied, aan de noordzijde van de Oostnieuwkerksesteenweg.⁴ Het vervolgonderzoek uitgevoerd door Ruben Willaert bvba, met een oppervlakte van 2,4ha, leverde sporen op uit de Romeinse periode, de middeleeuwse periode en de nieuwe tijd. Voor de Romeinse periode betreft het twee houtskoolmeilers. Uit de middeleeuwen stammen vooral poelen en grachten.⁵
- In 2013 werd door Antea Group nv een vooronderzoek uitgevoerd aan de Oostnieuwkerksesteenweg en de R32.⁶ Binnen het terrein bevond zich een Duitse bunker, deel uitmakend van de Flandern II-linie uit de Eerste Wereldoorlog. Hiertoe behorend werd een loopgraaf blootgelegd en konden enkele bomkraters opgetekend worden. Uit de middeleeuwen dateren twee greppels die op basis van het aardewerk in de 13de tot 14de eeuw kunnen gedateerd worden. Verder onderzoek werd niet geadviseerd.

⁴ RENIERE S. *et al.* 2012.

⁵ DEMEY 2014.

⁶ RYSSAERT 2013.

- In 2015 werd zo'n 4,2km ten noordwesten van het onderzoeksgebied, aan de Groenestraat, een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door GATE bvba in opdracht van de WVI.⁷ Het terrein had een oppervlakte van 3,5ha. Er werden vrijwel uitsluitend recente sporen aangetroffen, waaronder 19de- of 20ste-eeuwse bewoningssporen (twee waterputten, de fundering van een boerderij, afvalkuilen met bouwpuin en een veldweg) samen met een baksteenveldoven. Daarnaast werden nog enkele sporen uit de middeleeuwen of postmiddeleeuwen aangetroffen, waaronder een houtskoolmeiler.
- In januari 2016 vond een zestal kilometer ten noorden van het projectgebied een proefsleuvenonderzoek plaats langs de Honzebrouckstraat te Hooglede, en dit in het kader van een geplande verkaveling (circa 8 ha).^{8 & 9} Tijdens dit onderzoek, uitgevoerd door Ruben Willaert bvba, werden verspreid over het terrein vierentwintig (vermoedelijk Romeinse) houtskoolmeilers blootgelegd. Hierna werden nog eens opgravings sleuven aangelegd, waarbij nog 30 extra meilers werden gevonden. De meilers waren alle rechthoekig van vorm, met een gemiddelde lengte van 246cm en een breedte van 161cm.¹⁰ De grote hoeveelheid wijst mogelijk op ambachtelijke activiteiten (zoals metaalbewerking) in de omgeving. Naast de meilers werden ook heel wat greppel- en grachtsegmenten aangetroffen, waarvan de meerderheid echter subrecent is. De andere sporen (kuilen en paalkuilen) werden grotendeels geïsoleerd aangetroffen, zonder aanwijzingen voor een datering.
- Ca. 7km ten noorden van het projectgebied situeert zich het toekomstige bedrijventerrein 'Beveren-Onledebeek', dat de WVI samen met Global Estate Group zal ontwikkelen. In het najaar van 2015 vonden op dit terrein twee proefsleuvenonderzoeken plaats (circa 18ha), één door Ruben Willaert bvba en één door GATE bvba. Er werden daarbij nederzettingssporen en funeraire sporen van een uitgestrekt Romeins ruraal landschap aangetroffen, alsook sporen uit de ijzertijd, de middeleeuwen, de nieuwe tijd en de Eerste Wereldoorlog.¹¹ Er werden verschillende zones afgebakend voor verder onderzoek. Een eerste zone werd eind maart 2016 opgegraven door BAAC Vlaanderen bvba. Daarbij werden enkele houtskoolmeilers, een brandrestengraf en enkele bomkraters

⁷ LALOO *et al.* 2015

⁸ VERDEGEM S. 2016.

⁹ BEKE F. & VAN DEN DORPEL A.C. 2016.

¹⁰ Mondelinge informatie Floris Beke.

¹¹ DECONYNCK J. *et al.* 2015; Van GOIDSENHOVEN W. 2015.

aangesneden.¹² De overige zones werden nadien onderzocht door het Vlaams Erfgoed Centrum (VEC).¹³

- 7km ten noordnoordoosten van het plangebied wordt door de WVI een bedrijventerrein ontwikkeld, namelijk het bedrijventerrein 'Beveren-Krommebeek'. Tijdens het proefsleuvenonderzoek, dat in het voorjaar van 2014 uitgevoerd werd door GATE bvba (circa 35 ha), werden heel wat nederzettingssporen aangetroffen daterend uit de metaaltijden, de Romeinse tijd, de volmiddeleeuwse periode, de laatmiddeleeuwse periode, en de nieuwe tijd.¹⁴ Daarnaast kwamen heel wat steentijdvondsten aan het licht, alsook verschillende bomkraters uit de Eerste Wereldoorlog. Op basis van de resultaten werden achttien zones afgebakend die in het voorjaar van 2015 opgegraven werden door BAAC Nederland bvba.¹⁵ Daarbij werden verschillende Romeinse en volmiddeleeuwse erven onderzocht.

¹² DYSELINCK T. 2016.

¹³ HAZEN P. *et al.* 2016.

¹⁴ DECONYNCK J. *et al.* 2014.

¹⁵ MOSTERT M. *et al.* 2015.

4.2. Dadizeleleenstraat

4.2.1. *Historische informatie*

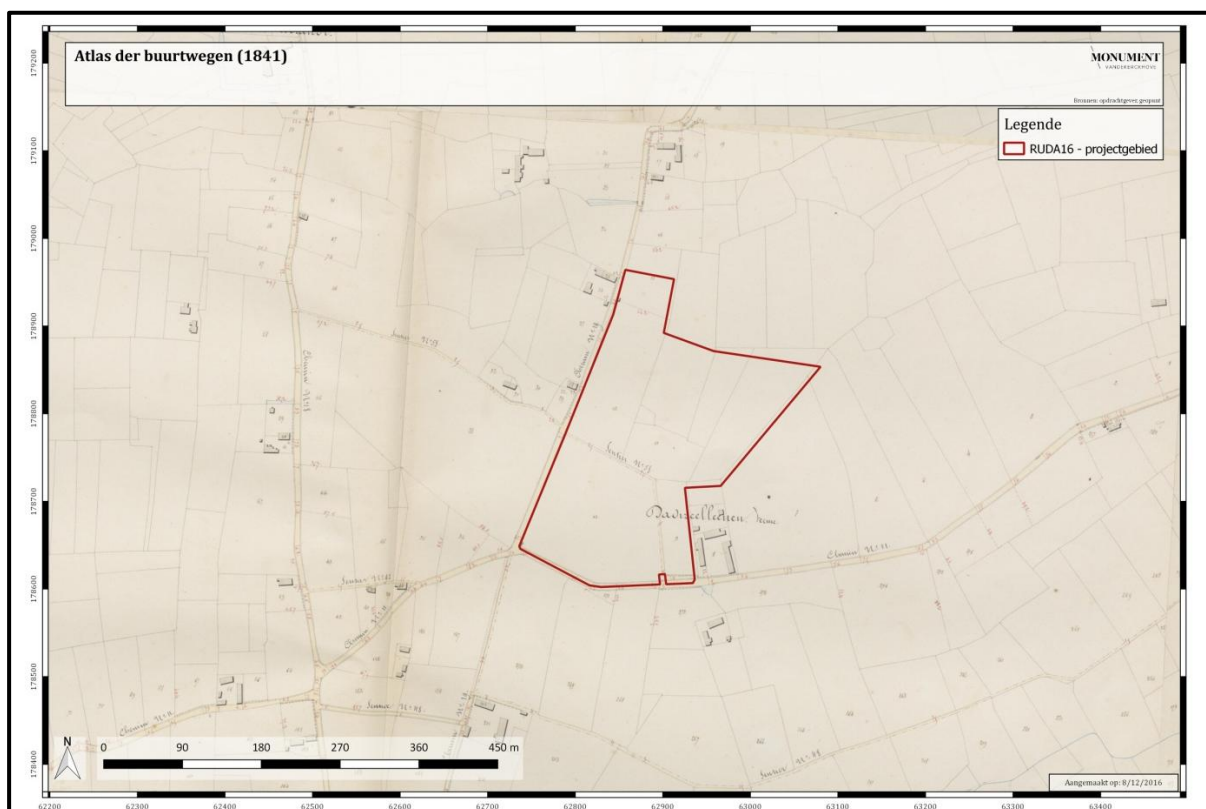
Een deel van het gebied dat zal ontgonnen worden bestaat uit de Dadizeleleenhoeve. Deze bevindt zich op het perceel net ten zuidoosten van het hier behandelde onderzoeksterrein (zie Figuur 2). De hoeve werd door BAAC Vlaanderen bvba onderworpen aan een bouwhistorische inventarisatie (zie bijlage 1).

De hoeve is reeds te zien op de kaart van Ferraris (zie Figuur 6), waar deze wordt aangegeven als 'Beerseleen' en bestaat uit 3 in U-vorm opgestelde gebouwen. Aan de overkant van de straat bevindt zich een boomgaard met twee gebouwtjes. Op de kaart van Popp (zie Figuur 8) en de Atlas der Buurtwegen (zie Figuur 8 zijn deze laatste verdwenen. De hoeve is echter onveranderd en wordt daar benoemd als Dadizeelleenen Hoeve/Ferme. In 1923 werd de hoeve heropgebouwd in regionale hoevestijl. Voor een gedetailleerde analyse van de diverse bouwvolumes wordt naar de bouwhistorische inventarisatie verwezen.

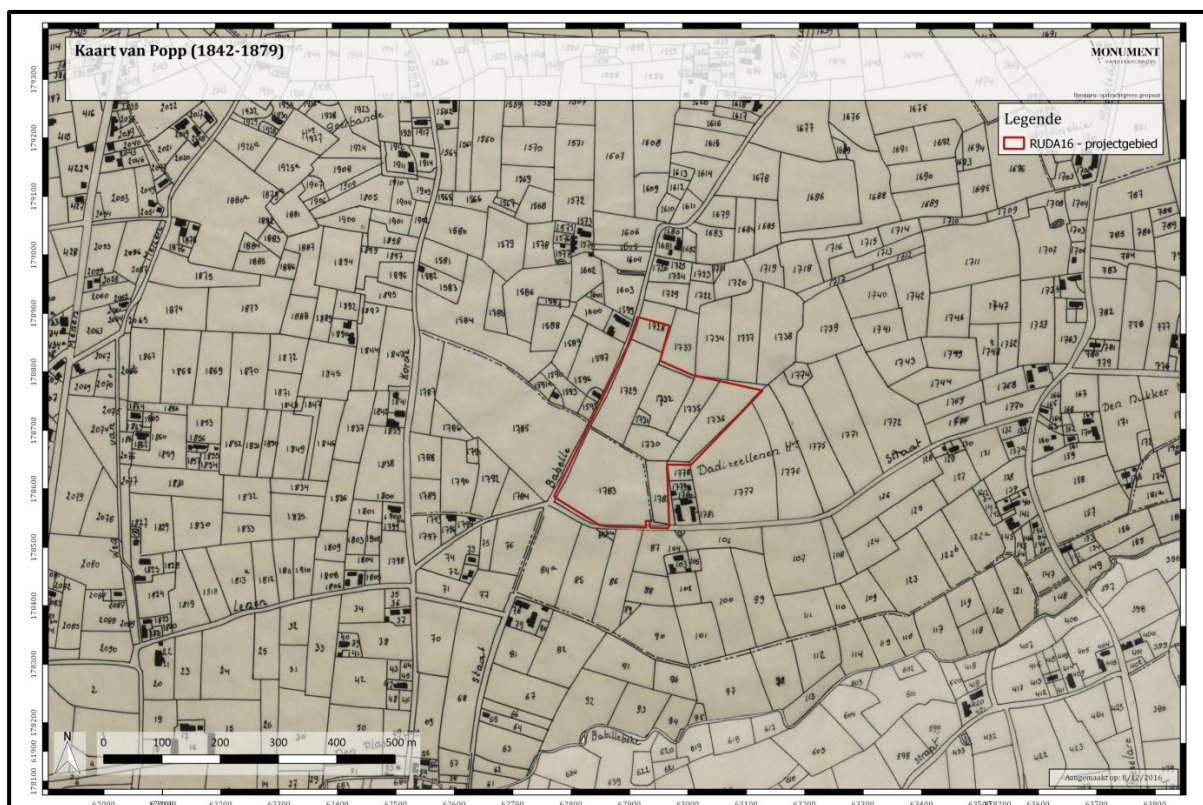
Het onderzoeksterrein zelf wordt op alle historische kaarten aangegeven als akker -of weiland met een indeling in verschillende kleinere percelen. Op de kaart van Popp, de Atlas der Buurtwegen en de kaart van Vandermaelen (zie Figuur 9) is een landwegje aangegeven dat vanuit het westen centraal over het terrein in OZO richting loopt en voor de hoeve afdraait naar het zuiden.

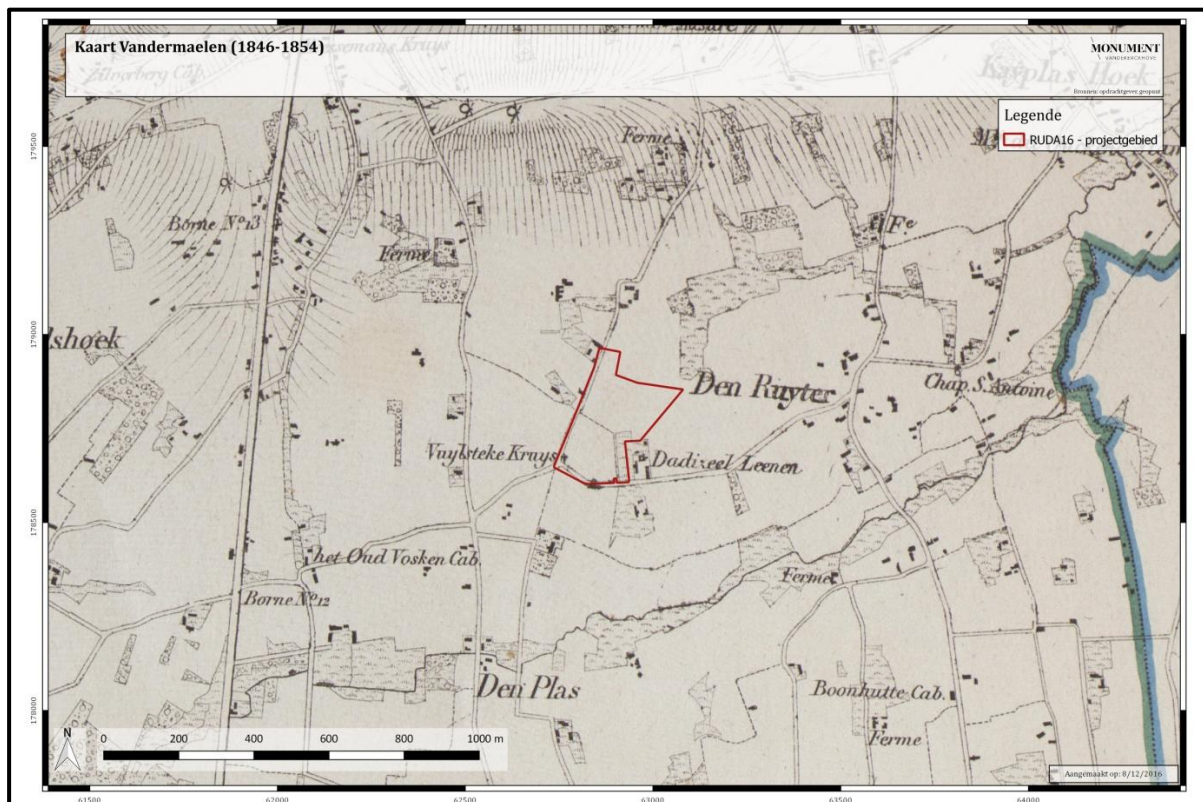
Figuur 6: Het onderzoeksterrein geprojecteerd op de kaart van Ferraris met de hoeve 'Beerssele' (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 7: Het onderzoeksterrein geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 8: Het onderzoeksterrein geprojecteerd op de kaart van Popp (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 9: Het onderzoeksterrein geprojecteerd op de kaart Vandermaelen (© <http://www.geopunt.be/>).

4.2.2. Archeologische informatie

Op de kaart van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) zijn in de omgeving van het onderzoeksterrein enkele archeologische waarden aangegeven (zie Figuur 10):

- CAI ID 76275: Aan de Zilverberg werden diverse prospectievondsten geregistreerd. Het gaat om prehistorisch materiaal tot vondsten uit de nieuwe tijd. Ook werd een klein onderzoek uitgevoerd naar een mogelijke bronstijdsite, waarbij vuurstenen artefacten en aardewerk werd gevonden.¹⁶
- CAI ID 76707: Ca. 1,7km ten noordoosten van het onderzoeksterrein bevindt zich het 'Kasteel van Rumbeke'. Dit wordt ook wel het 'Kasteel van het Sterrebos' of het 'Kaasterkasteel' genoemd. Er zijn diverse prospectievondsten geregistreerd, voornamelijk materiaal uit de nieuwe tijd.
- Het kasteel zelf staat geïnventariseerd als bouwkundig erfgoed ID 23328.¹⁷ Het zou teruggaan op een constructie uit de 9de eeuw. Het huidige kasteel werd in de 16de eeuw gebouwd en onderging sindsdien diverse verbouwingsfases.
- CAI ID 164689: In 2012 werd een prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd op dit terrein.¹⁸ Daarbij werden geen noemenswaardige archeologische sporen aangetroffen.
- CAI ID 157394: In 2011 werden bij een proefsleuvenonderzoek op dit terrein enkele sporen aangesneden.¹⁹ Het gaat om vier brandrestengraven en enkele kuilen uit de Romeinse tijd, een middeleeuws perceleringssysteem en enkele ongedateerde houtskoolmeilers. De resultaten leidden tot een vervolgonderzoek waarbij onder andere een Romeins bijgebouwtje en een middeleeuws erf uit de 13de - 14de eeuw met bijgebouw en poel werden gevonden.²⁰

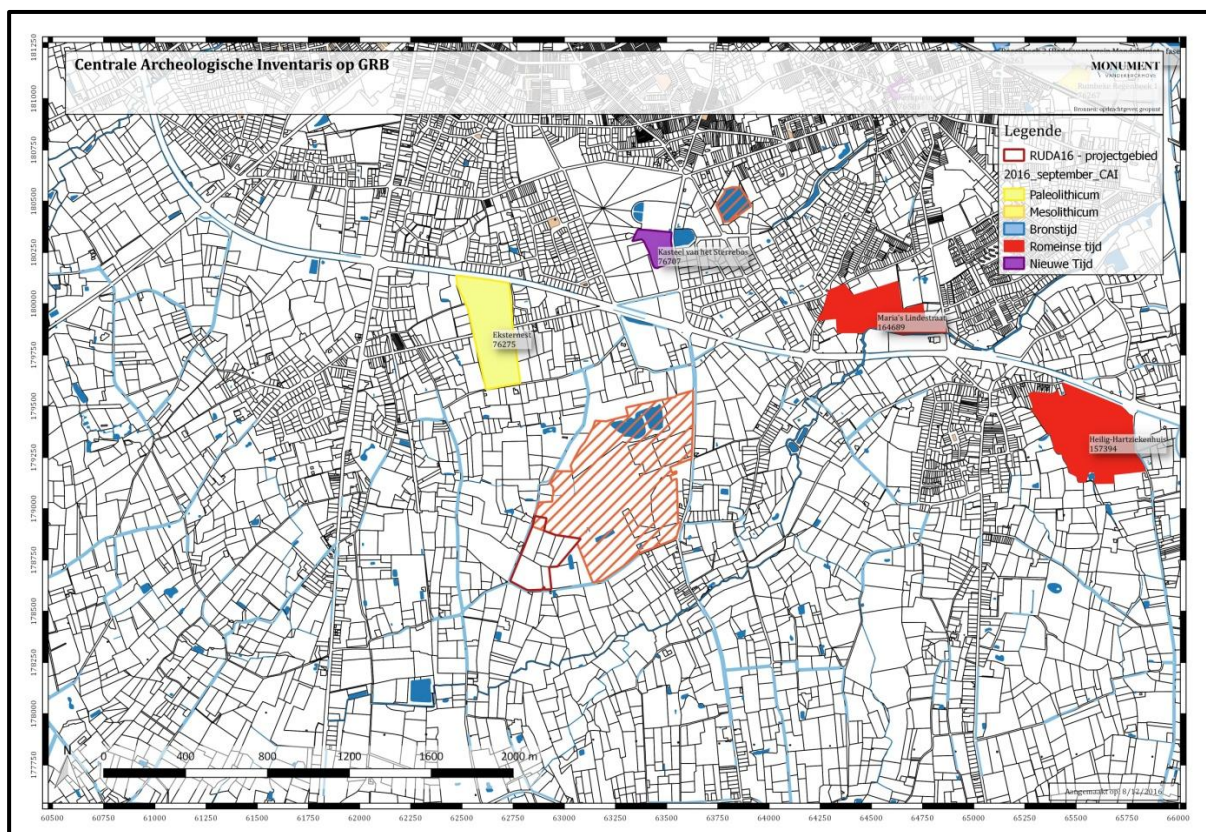
¹⁶ <http://vobow.be/zilverberg.html>

¹⁷ <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/23328>

¹⁸ KREKELBERGH N. *et al.* 2012.

¹⁹ HOORNE J. & MESSIAEN L. 2011.

²⁰ WUYTS F. *et al.* 2012.

Figuur 10: CAI-locaties in de buurt van het onderzoeksterrein. Het oranje gearceerde gedeelte betreft de kleigroeve.

5. ONDERZOEKSMETHODE

5.1. Algemeen

5.1.1. Vraagstelling²¹

Doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van de occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?

²¹ S.n. 2016.

- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud *in situ*)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

5.1.2. Randvoorwaarden

Gezien de geplande werken een buffer van 15m met de grenzen van het terrein zullen aanhouden, en deze bufferzone bijgevolg niet zal worden verstoord, werd dit buiten het onderzoek gelaten. Binnen deze zone konden wel eventueel zoeksleuven en kijkvensters aangelegd worden. Hierdoor werd het te onderzoeken gebied verkleind tot ca. 5,3ha.

De oostelijke zijde van het terrein grenst aan de huidige kleiput. Door een grondverzakking in deze put werd een deel van deze kant van het terrein verstoord en kon bijgevolg niet volledig onderzocht worden.

Op de historische kaarten is niet duidelijk of de Dadizeleleenhoeve omgracht was. Om die reden werd een dwarsseuf (seuf 11) aangelegd om dit te controleren.

5.1.3. Motivatie voor selectie van het materiaal en staalname

Tijdens dit proefsleuvenonderzoek werden in totaal 12 houtskoolmeilers gevonden. Daarvan werden 10 exemplaren bemonsterd voor ^{14}C analyse en anthracologisch onderzoek. Deze worden ter beschikking gehouden voor mogelijk verder onderzoek in de toekomst.

5.2. Beschrijving

5.2.1. Voorbereiding

Op vrijdag 28 oktober 2016 vond op het onderzoeksterrein een startvergadering plaats.

5.2.2. Veldwerk

Om tot een correcte inschatting te komen van het archeologisch potentieel van het terrein aan de Dadizeleleestraat werden 16 sleuven, 2 kijkvensters en diverse uitbreidingen op de sleuven aangelegd (zie bijlage 3). De sleuven werden met een tussenafstand van ca. 13m parallel aan de Babilliestraat ingepland, met een NNO-ZZW oriëntatie (zie Figuur 11). Enkel in de zuidelijke hoek van het terrein werd een O-W georiënteerde sleuf aangelegd, om een mogelijke gracht van de hoeve te lokaliseren. Het onderzoeksterrein binnen de bufferzone had een oppervlakte van 53000m². In totaal werd 6600m² aan proefsleuven en kijkvensters aangelegd, goed voor 12,45% van de totale oppervlakte.

Figuur 11: Overzicht op een deel van de sleuven vanuit het noordoosten.

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de leidinggevende archeoloog om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd en beschreven in een databasesysteem, waarna het grondplan kon worden geregistreerd door middel van een gps-toestel in Lambert72 coördinaten. Een aantal sporen werd gecoupeerd om een beter zicht te krijgen op hun opbouw. De profielen van de coupes werden eveneens gefotografeerd, beschreven en getekend op schaal 1:20. Teneinde een goed beeld te krijgen op de bodemopbouw werden in totaal 20 wandprofielen in 12 sleuven schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1:20. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstenzakje gestoken samen met een vondstenkaartje.

Het veldwerk werd bemoeilijkt door regenachtig weer. Vooral 's nachts viel veel regen, waardoor de sporen in de sleuven daags nadien moeilijk herkenbaar waren. Om die reden werd er steeds op toegezien dat op het einde van de dag alle aangelegde sleuven volledig geregistreerd waren. Op vrijdag 18 november werd door het slechte weer niet gewerkt op het terrein.

5.2.3. Vondstverwerking en rapportage

Na het veldwerk werd van start gegaan met de vondstverwerking en de rapportage volgens de vastgelegde richtlijnen. Voor de registratie van de sporen en het benoemen van de foto's werd de code RUDA16 (**R**Umbeke – **D**adizeleleenstraat 20**16**) gebruikt.

De foto's, de spoorformulieren, de vondsten en de tekeningen werden samengebracht en kunnen digitaal geraadpleegd worden op volgende internetlink: <https://apps.monument.be/web/monument/archeologie>. De vondsten werden gewassen, gedroogd en verpakt volgens de regels van de kunst. Vervolgens werd overgegaan tot het digitaliseren van de grondplannen, de profielen en enkele coupetekeningen met behulp van de programma's Autocad en Illustrator. Als laatste werd het rapport geschreven.

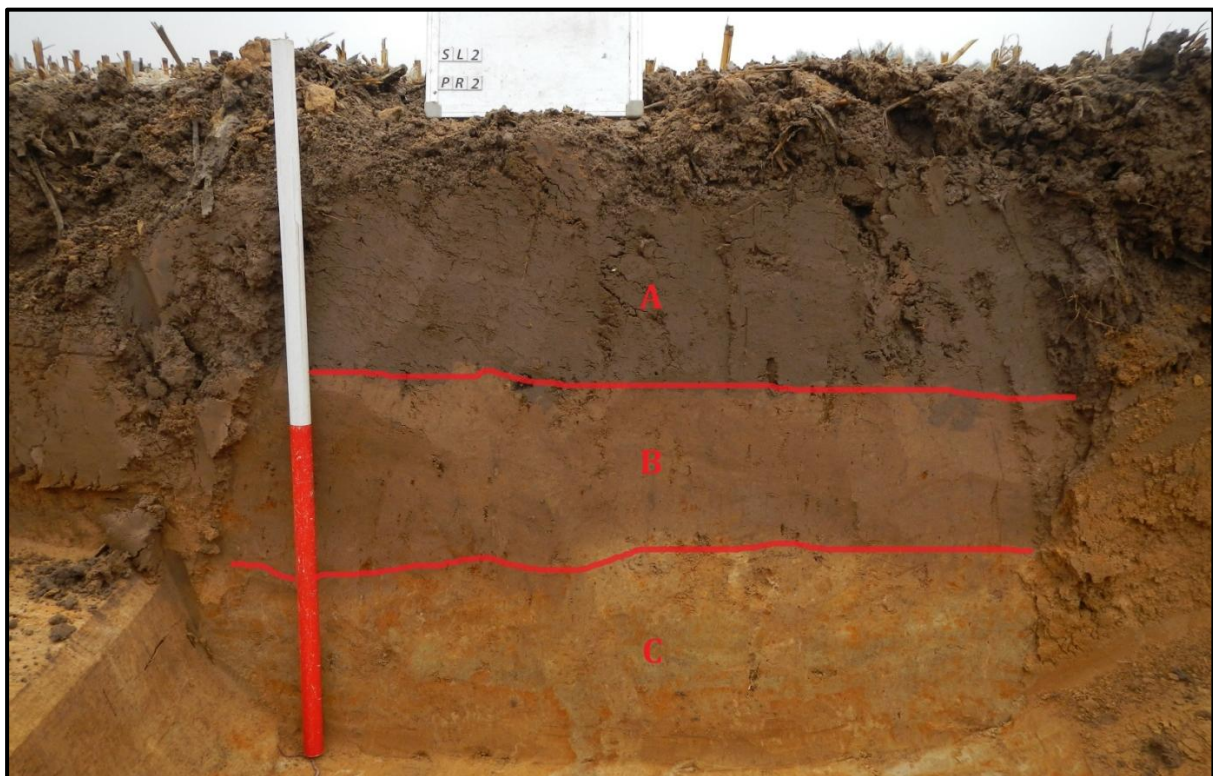
6. BESCHRIJVING VAN DE AANGETROFFEN SPOREN

6.1. Stratigrafie

Om een beeld te krijgen van de bodemopbouw van het terrein werden in totaal 20 bodemprofielen gezet.

Over het algemeen bestond de opbouw uit een 24 à 34cm dikke ploeglaag (A-horizont) met daaronder een 20 tot 30cm dikke verbruiningshorizont (B-horizont) (zie Figuur 12). Op diverse plaatsen, zonder regelmaat, was echter geen B-horizont aanwezig en bevond het archeologisch vlak (C-horizont) zich rechtstreeks onder de ploeglaag (zie Figuur 13).

Een opvallend fenomeen dat in enkele sleuven werd geregistreerd was een hardere C-horizont met lokaal zachtere plekken waar de B-horizont dieper doordrong (zie Figuur 14). In sleuf 1 werden deze vlekken nog als twijfelachtige sporen aanzien (sporencluster S10 tot en met S18), maar enkele coupes toonden een niet antropogene vulling en profiel (zie Figuur 15). In sleuf 10 werd dit fenomeen in profiel geregistreerd, waarbij te zien is dat de B-horizont hier en daar dieper duikt (zie Figuur 16).

Figuur 12: Profiel 2, met een duidelijke A-, B- en C-horizont.

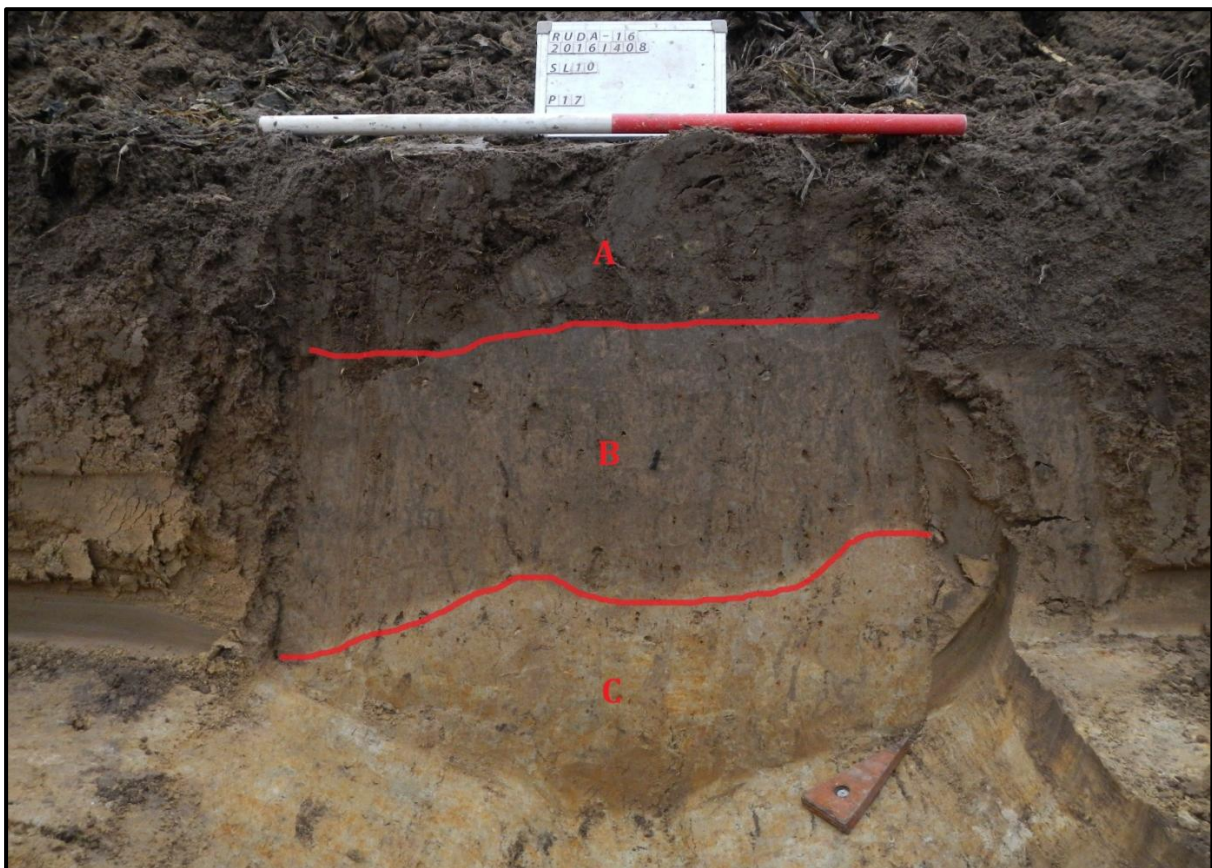
Figuur 13: Profiel 16, met een ontbrekende B-horizont.

Figuur 14: Zicht op een deel van sleuf 10, waar het fenomeen van een lokaal diepere B-horizont en een harde C-horizont werd waargenomen.

Figuur 15: Coupe op S15, wat een diepere manifestering van de B-horizont blijkt te zijn.

Figuur 16: Profiel 17 in sleuf 10, waarbij te zien dat de B-horizont lokaal dieper duikt.

6.2. Resultaten

6.2.1. Late middeleeuwen

Enkele sporen kunnen in de late middeleeuwen gedateerd worden. Deze kunnen voornamelijk in kijkvenster 1 gelokaliseerd worden (zie bijlage 4).

S41 betreft een ca. 70cm brede greppel met NW-ZO oriëntatie en een vage grijzig bruine vulling. Uit de greppel werd vrij veel aardewerk gerecupereerd: 18 wandfragmenten en 1 randscherf rood aardewerk met geglazuurde binnenkant, 4 wandfragmenten grijs aardewerk, waaronder een bodemfragment met standvin, en een rand- en oorfragment van een kruik in Raeren steengoed (zie Figuur 17).

Figuur 17: Aardewerk uit S41. Links geglazuurd rood aardewerk en een grijs bodemfragment met standvin, rechts een rand en oor van een kruik in Raeren steengoed.

In ZO richting kon S41 slechts zeer vaag waargenomen worden, en na verstoord te worden door een drainagebuis werd de loop van de greppel niet meer teruggevonden. In westelijke richting kwam S41 uit in een groot onregelmatig spoor, S34 (zie Figuur 18). Ook hier werd wat aardewerk in gevonden: 5 randen van diverse vormen, 5 wandfragmenten en een oorfragment, alle in rood geglazuurd aardewerk (zie Figuur 19).

De aard van S34 is onduidelijk, aanvankelijk werd aan een poel gedacht, maar gezien de nabijheid van de depressie die in sleuven 3 tot en met 6 werd aangetroffen (*cf. infra*), gaat het waarschijnlijk eerder om een aanzet hiervan. S41 kan vermoedelijk als een afwateringsgreppel in de richting van deze depressie gezien worden.

Figuur 18: Zicht op kijkvenster 1 vanuit het noordoosten met S34 en de greppel S41 die er links onderaan op aansluit.

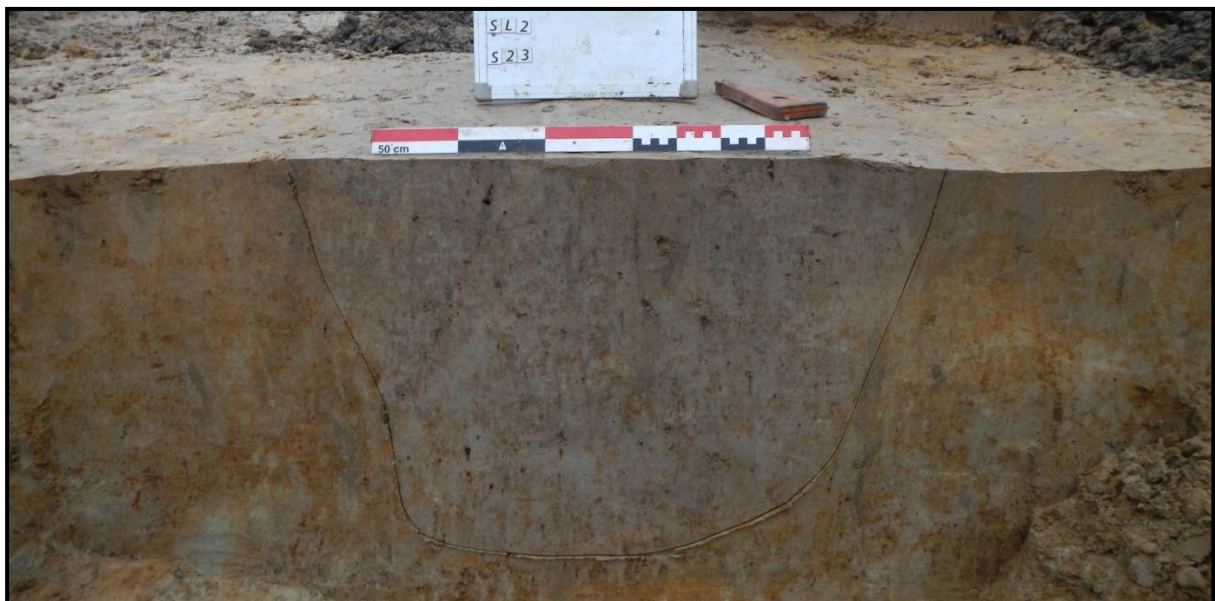

Figuur 19: Variatie aan randfragmenten in rood geglaazuurd aardewerk uit S34.

In het noordelijke uiteinde van sleuf 2 werd een NNO-ZZW georiënteerde greppel (S23) aangesneden. Deze had een breedte van +/- 60cm en een vrij homogene grijze vulling met mangaanvlekjes. S23 leek in het noorden af te draaien richting het westen. Hier werd het spoor echter zeer vaag, om na enkele meters te verdwijnen. Bij de aanleg werden drie verweerde scherven grijs aardewerk aangetroffen (zie Figuur 20). Het spoor werd gecoupeerd en bleek 50cm diep uitgegraven met vrij rechte wanden (zie Figuur 21).

Figuur 20: Enkele scherven verweerd grijs aardewerk uit S23.

Figuur 21: Zicht op de coupe op S23.

6.2.2. Postmiddeleeuwen

6.2.2.1. Depressie

In sleuven 3, 4, 5 en 6 werd een 20 tot 30m brede depressie geregistreerd. Deze bevond zich niet verwonderlijk in een lager gelegen deel van het terrein (zie Figuur 22). De enkele aangetroffen scherven en de vulling wijzen op een datering in de postmiddeleeuwen, dit op basis van het bovenste opvullingspakket. Mogelijk gaat deze wel terug tot de late middeleeuwen, gezien de relatie met het hierboven besproken S34. De depressie is tevens duidelijk te zien op een DTM van het onderzoeksgebied (zie Figuur 4).

Figuur 22: Zicht vanuit het noorden op het lager gelegen deel van het terrein met de depressie (donkere vlek) in de sleuf.

6.2.2.2. (Perceels)grachten

Er werden drie postmiddeleeuwse perceelsgrachten aangesneden. Deze kenmerken zich door een donkerbruine vulling, een breedte van 3 à 4m en een NW-ZO oriëntatie:

- S22 (SL1) / S24 (SL2) / S37 (SL3) in de noordelijke hoek van het terrein.
- S4 (SL1) / S29 (SL2) / S67 (SL7) / S69 (SL8) / S73 (SL9). Na sleuf 9 werd deze gracht niet meer waargenomen. In sleuven 3 tot en met 6 werd het spoor oversneden door of niet waargenomen in de depressie.
- S2 (SL1) / S30 (SL2) / S32 (SL3) / S45 (SL4) / S48 (SL5) / S54 (SL6) / S66 (SL7) / S70 (SL8) / S72 (SL9) / S118 (SL10) / S129 (SL13) (zie Figuur 23). In sleuf 12 was de gracht vergraven door een recente verstoring. Vanaf sleuf 10 boog het spoor af in oostelijke richting.
- In sleuf 8 werd nog een gracht S71 aangesneden met NNO-ZZW oriëntatie. Vermoedelijk takt deze af van laatstgenoemde perceelsgracht, aangezien het spoor verder noordelijk niet meer werd waargenomen. Naar het zuiden toe viel

de gracht net tussen sleuf 8 en 9. Een coupe op dit spoor toonde een vrij spits, 60cm diep profiel (zie Figuur 24).

Figuur 23: Zicht op S48, segment van een perceelsgracht in sleuf 5.

Figuur 24: Coupe op S71.

6.2.3. WOI

Er werd 1 kleine bomkrater aangesneden in sleuf 4.

6.2.4. Ongedateerd

6.2.4.1. Palencluster

Bij de aanleg van sleuf 10 werden enkele paalsporen aangesneden. Hierop werd een kijkvenster (KV2) aangelegd, waarbij een groot aantal sporen in oostelijke richting werd vastgesteld. Het gaat om 53 paalsporen en 1 kuil (zie Figuur 25). De sporen werden op een opvallend bleek en zandig stuk bodem aangetroffen. De uitgravingen manifesteerden zich als scherp afgelijnde, donkerbruine tot zwartig bruine vlekken (zie Figuur 26). Enkele sporen werden gecoupeerd. De coupes op de paalkuilen S77 en S94 toonden een ca. 20cm diepe uitgraving met homogene vulling (zie Figuur 27). Ook de kuil S131 werd gecoupeerd en had een 20cm diep, komvormig profiel.

Figuur 25: Zicht op de palencluster in kijkvenster 2, met links onderaan de kuil S131.

Uit geen van de sporen werd aardewerk of ander vondstenmateriaal gerecupereerd, waardoor geen datering kan bekomen worden. Echter op basis van de vulling gaat het vermoedelijk om middeleeuwse uitgravingen. De sporen behoren waarschijnlijk tot een gebouw. Hoewel geen plattegrond kan herkend worden lijken de palen wel een NO-ZW

georiënteerde structuur te vormen. Echter werd het einde van de cluster niet aangesneden en lijkt deze zich zeker in noordelijke en oostelijke richting verder uit te strekken.

Figuur 26: Voorbeeld van een spoor uit de palencluster in vlak.

Figuur 27: Voorbeeld van een spoor uit de palencluster in coupe.

6.2.4.2. Houtskoolmeilers

Verspreid over het terrein werden in totaal 12 houtskoolmeilers gevonden. Het gaat om S21 in sleuf 1, S28 en S31 in sleuf 2, S46 en S47 in sleuf 4, S56 en S58 in sleuf 6, S62 in sleuf 7, S68 in sleuf 8, en S114, S115 en S117 in sleuf 10.

Deze sporen manifesteerden zich in vlak doorgaans als grote vierkante tot rechthoekige uitgravingen, opgevuld met dense houtskoolrijke plekken en versmeten moederbodem (zie Figuur 28). De afmetingen varieerden van 2 x 1,1m tot 3,6 x 1,6m. Langs de randen konden bij enkele exemplaren sporen van harde verbrande leem waargenomen worden door *in situ* verbranding. Bij S56, S114 en S115 werden bijkuilen gevonden, respectievelijk S55, S113 en S116.

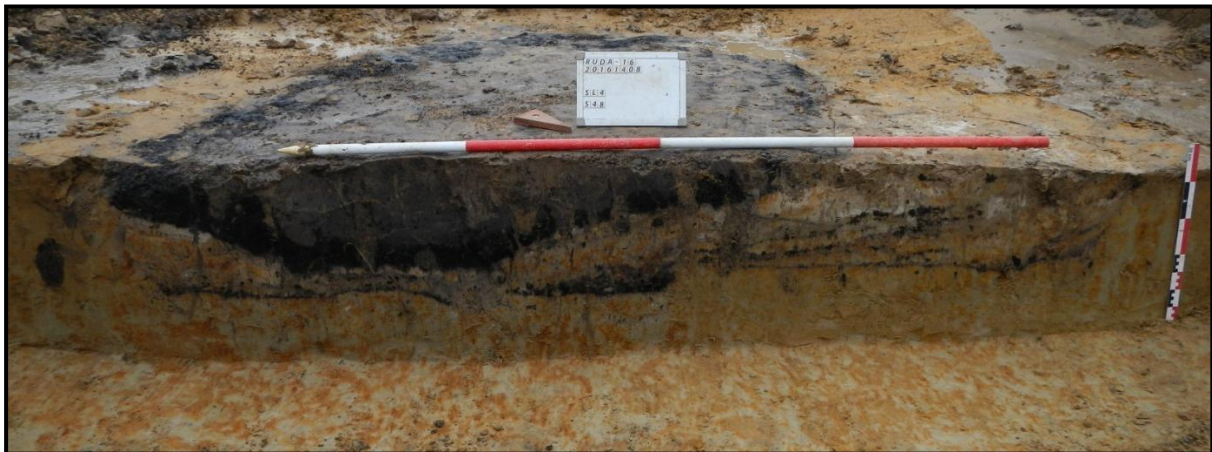
Figuur 28: S21, de grootste houtskoolmeiler die op het terrein werd aangetroffen, verstoord door een drainagegreppel.

Drie meilers werden gecoupeerd. S117 toonde in profiel een 50cm diepe uitgraving onder het archeologisch niveau met vlakke bodem en vrij rechte wanden (zie Figuur 29). Dit is een klassiek profiel voor een houtskoolmeiler. S46 en S47 werden naast elkaar gevonden in vlak. De coupe toont een duidelijke oversnijding door S46 (zie Figuur 30). Opvallend is de komvormige uitgraving van S46, tegenover de vlakke, 40cm diepe uitgraving van S47. Er werd geen materiaal uit de sporen gerecupereerd, wat de algemene tendens is bij dit type sporen, die in de regio veelvuldig worden aangetroffen.²² Een datering kan bijgevolg niet gegeven worden.

²² Mondelinge informatie Willem Hantson (RADAR).

Figuur 29: Coupe op houtschoolmeiler S117.

Figuur 30: Coupe op S46 en S47, met de opvallende komvormige oversnijding van S46.

6.2.4.3. Greppels

Drie greppels kunnen nog vermeld worden: S38 in sleuf 3 en S126 en S128 in sleuf 13. Deze waren alle vrij vaag en konden na enkele meters niet meer waargenomen worden.

7. DATERING EN INTERPRETATIE VAN DE VINDPLAATS

Het onderzoeksterrein aan de Dadizeleleestraat te Rumbeke bleek over het algemeen archeologisch vrij 'leeg' te zijn (zie bijlage 4). Enkel in kijkvenster 2 werd een interessante cluster van meer dan 50 sporen aangesneden (zie bijlage 5). Dit groot aantal paalkuilen is opvallend. De grens hiervan was met het kijvenster nog niet bereikt. Het lijkt wel duidelijk dat er op die plaats een (gebouw)structuur moet hebben gestaan. Hoewel de vulling van de sporen in de richting van de middeleeuwen wijst, kan dit door een gebrek aan vondstmateriaal niet met zekerheid gesteld worden.

Naast de sporencluster werden 12 houtskoolmeilers gevonden, verspreid over het terrein. Houtskoolmeilers zijn een gekend fenomeen in de regio rond Roeselare.²³ In bijlage 2 wordt een overzicht meegegeven van meilervondsten in de streek.²⁴ Ze werden reeds bij diverse projecten aangetroffen (zie hoofdstukken 4.1.2. en 4.2.2.). Het lijkt erop dat het produceren van houtskool op een gegeven moment een belangrijke activiteit was in de regio, met mogelijke productie voor andere markten, en niet zozeer voor eigen huishouden. Over deze structuren, de opbouw en productiewijze ervan is weinig gekend. Op de site Ingelmunster-Zandberg werden eveneens verschillende houtskoolmeilers gevonden en nader onderzocht.²⁵ Bij coupes op de meilers werd onder meer een mogelijk stookkanaal vastgesteld, alsook herbruik van de kuilen. Ook daar werd bij sommige exemplaren een bijkuiltje gevonden. De kuilen werden op basis van ¹⁴C-analyses in de Romeinse periode gedateerd. Door een gebrek aan vondstmateriaal en ¹⁴C-dateringen op meilers in de regio rond Roeselare is het niet duidelijk in welke periode dit een belangrijke activiteit was. Om deze reden werd van 10 van de bij dit onderzoek aangetroffen houtskoolmeilers een staal genomen voor ¹⁴C-datering en anthracologische analyse. Deze zullen ter beschikking gehouden worden voor eventueel toekomstig onderzoek op houtskoolmeilers.

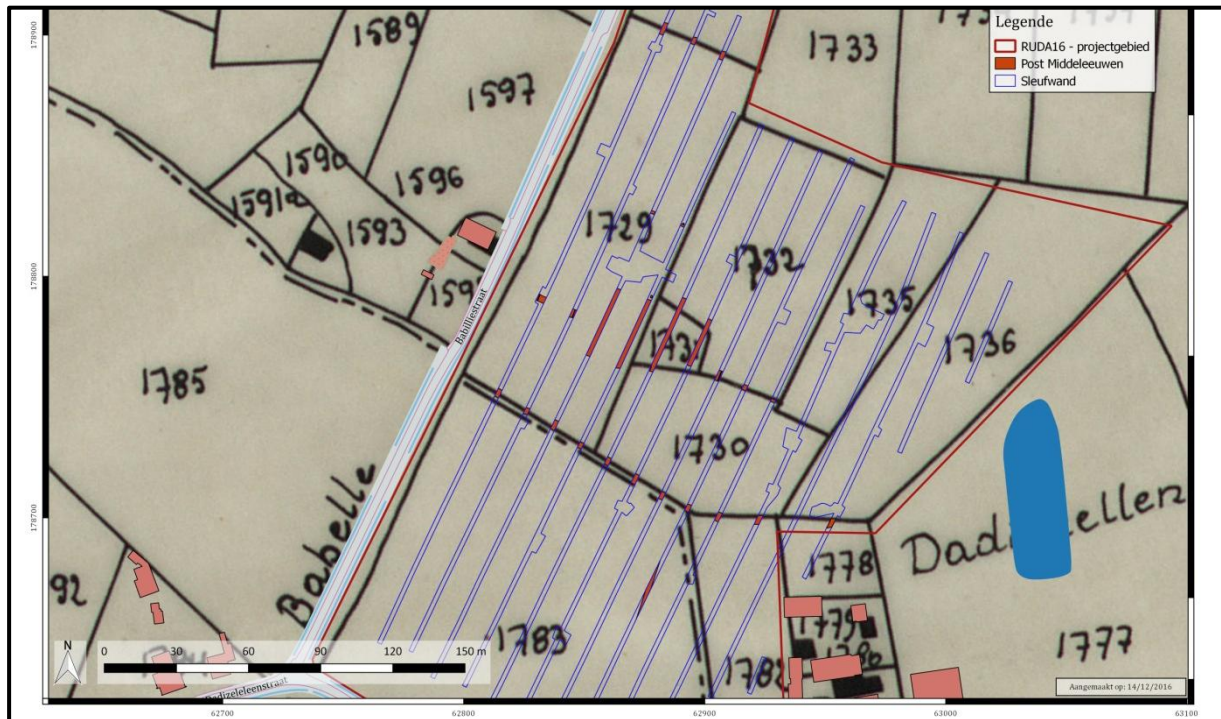
Tot slot kunnen nog enkele postmiddeleeuwse perceelsgrachten vermeld worden. Wanneer de sleuven geplot worden op de Popp kaart is duidelijk te zien dat de besproken perceelsgrachten samenvallen met de perceelsgrenzen op de kaart (zie Figuur 31). Bij de zuidelijke gracht is de lichte buiging naar het oosten te volgen in de percellering. Het landwegje dat deze grens volgt op de kaart was archeologisch niet waarneembaar. De middelste perceelsgracht valt enkel in het oostelijk deel samen met een grens op de kaart. Het lijkt wel te kloppen dat de gracht stopt. Op die plek is op de

²³ Mondelinge informatie Willem Hantson (RADAR).

²⁴ Met dank aan Willem Hantson (RADAR).

²⁵ EGGERMONT N. & DERWEDUWEN N. 2014.

kaart een aftakking weergegeven naar een NO-ZW gerichte perceelsgrens. De noordelijke gracht valt ook mooi samen met de grens tussend percelen 1728 en 1729.

Figuur 31: De sleuven en postmiddeleeuwse sporen geplot op de kaart van Popp.

Beantwoorden van de onderzoeksvragen:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Op het terrein werd over het algemeen een klassieke bodemopbouw waargenomen met een A-, B- en C-horizont. De A-horizont was tussen 24 en 34cm dik, de B-horizont 20 à 30cm. Lokaal ontbrak de B-horizont in de profielen en werd onder de A-horizont onmiddellijk de C-horizont bereikt.

- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Mogelijk werd het terrein plaatselijk wat genivelleerd, om de aanwezige microtopografie wat af te zwakken. Daarbij kan de B-horizont en mogelijk een stuk van de C-horizont zijn weggegraven.

- *Zijn er tekenen van erosie?*

Er zijn geen tekenen van erosie waargenomen.

- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*

De bodemopbouw is over het algemeen intact, met een duidelijke A-, B- en C-horizont. Plaatselijk werd echter geen B-horizont waargenomen, mogelijk te wijten aan het lokaal nivelleren van het terrein.

- *Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?*

Er werden geen begraven bodems waargenomen op het terrein.

- *Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.*

Er werden tijdens het proefsleuvenonderzoek sporen waargenomen, zowel van natuurlijke als antropogene oorsprong. De antropogene sporen bestaan voornamelijk uit greppel- en grachtstructuren. Daarnaast werden 12 houtskoolmeilers geregistreerd, al dan niet met bijkuil, en een cluster van 53 paalkuilen.

- *Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?*

Er werden zowel natuurlijke als antropogene sporen geregistreerd.

- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*

De sporen zijn over het algemeen goed bewaard en duidelijk zichtbaar. Enkel de oudere, middeleeuwse greppels zijn vager waar te nemen.

- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*

Diverse greppel- en grachtsegmenten in de parallelle sleuven kunnen aan elkaar gelinkt worden, en vormen zo een langere greppel- of grachtstructuur. De postmiddeleeuwse grachten kunnen aan de hand van onder andere de Popp kaart met zekerheid als perceelsbegrenzende grachten bestempeld worden. De palencluster aangetroffen in kijkvenster 2 is waarschijnlijk onderdeel van een gebouwstructuur. Er kon echter nog geen plattegrond herkend worden.

- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*

De sporen behoren tot meerdere periodes. Enkele greppels en grachten kunnen op basis van vondstmateriaal in de late middeleeuwen en de postmiddeleeuwen gedateerd worden. Een deel van het sporenbestand leverde geen dateerbaar materiaal op, zo ook de sporencluster. Deze zou op basis van de vulling wel in de middeleeuwen geplaatst kunnen worden, maar dat is geen zekerheid. Verder werd nog een kleine bomkrater geregistreerd, vermoedelijk uit de Eerste Wereldoorlog.

- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*

De aangetroffen palencluster wijst op de aanwezigheid van een gebouwstructuur. Aangezien er geen plattegrond in kan herkend worden, kan niet gezegd worden of het om een woonstructuur of een bijgebouw ging. Bijgevolg kan er niet met zekerheid gesteld worden of er bewoonde occupatie op het onderzoeksterrein aanwezig was. Buiten deze cluster zijn er geen bewoningssporen geregistreerd. De houtskoolmeilers werden verspreid over het volledige terrein aangetroffen. Tussen de sleuven zullen er zich zonder twijfel nog een aantal bevinden. Gezien deze structuren bij diverse andere projecten werden gevonden lijkt het om een activiteit te gaan die op een gegeven moment in de geschiedenis intensief werd bedreven in de regio.

- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*

De aangetroffen palencluster wijst op de aanwezigheid van een gebouwstructuur. Aangezien er geen plattegrond in kan herkend worden, kan niet gezegd worden of het om een woonstructuur of een bijgebouw ging. Bijgevolg kan er niet met zekerheid gezegd worden of er bewoonde occupatie op het onderzoeksterrein aanwezig was. Daarnaast kunnen geen greppels in verband gebracht worden met deze cluster die een mogelijk erf zouden kunnen afbakenen. De aangetroffen postmiddeleeuwse grachten bakenden landbouwpercelen af, zoals kon worden aangetoond aan de hand van het historisch kaartmateriaal.

- *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;*
 - *Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?*
 - *Wat is de omvang?*
 - *Komen er oversnijdingen voor?*
 - *Wat is het, geschatte, aantal individuen?*

Er werden geen funeraire contexten aangetroffen bij dit proefsleuvenonderzoek.

- *Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?*

De aangetroffen houtskoolmeilers kunnen gelinkt worden aan archeologische sites in de omgeving, waar deze structuren eveneens werden gevonden: onder andere te Roeselare - West-Noord²⁶, Roeselare - Glastuinbouwzone Groenestraat²⁷, Hoogde - Honzebrouckstraat²⁸ en Roeselare - Onledegoedstraat²⁹.

- *Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?*

De sporencluster in kijkvenster 2 werd aangetroffen op een opvallend zandig stuk bodem. Mogelijk werd deze plek bewust uitgekozen om een structuur neer te zetten door de eenvoudiger uit te graven grond.

- *Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?*

Het plangebied ligt landschappelijk in het polder-Leie interfluvium op gronden van de hoogstgelegen landschapsdelen.³⁰ Dat het terrein hoger gelegen is kan gezien worden op een DTM van de ruimere omgeving (zie Figuur 32). De bodem op het terrein bestaat uit drogere zandleemgronden. In de lager gelegen loop van de Babilliebeek ten zuiden van het plangebied bestaat de bodem uit nattere, kleiigere gronden.

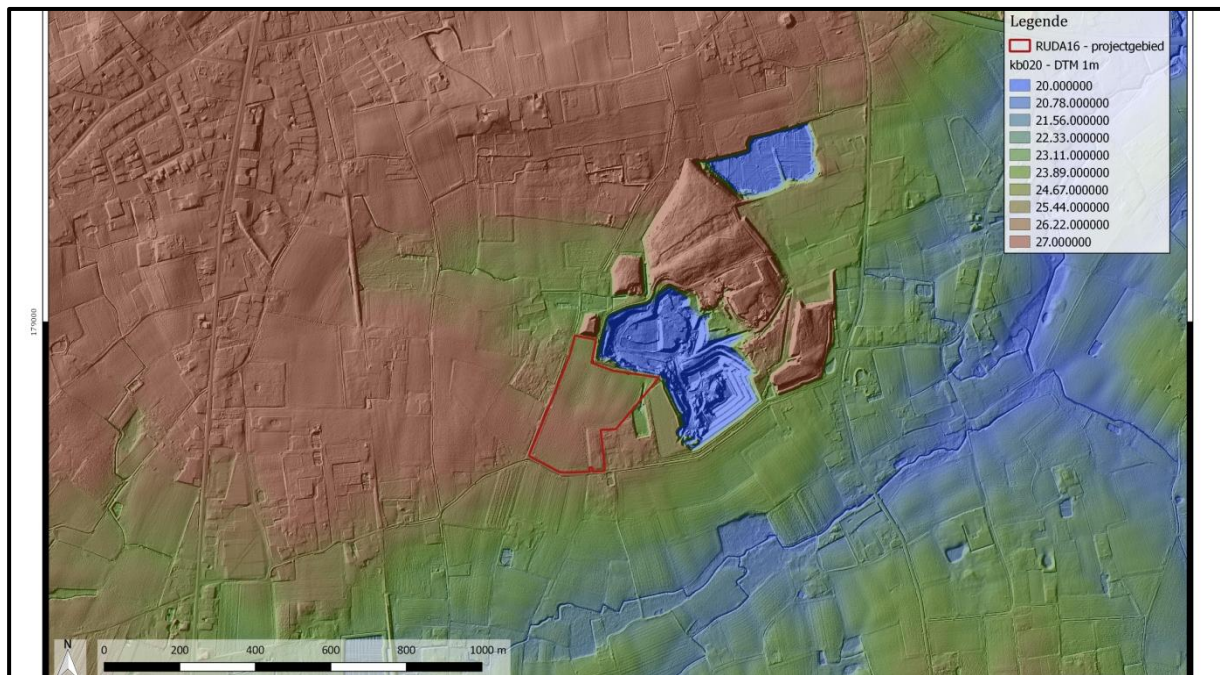
²⁶ RENIERE S., DECONYNCK J. & BEEK W. 2012.

²⁷ LALOO P. *et al.* 2015.

²⁸ BEKE F. & VAN DEN DORPEL A.C. 2016; VERDEGEM S. 2016.

²⁹ DECONYNCK J. *et al.* 2015; Van GOIDSENHOVEN W. 2015.

³⁰ <http://www.geopunt.be/>

Figuur 32: DTM van de ruimere omgeving rond het plangebied. Ten zuiden hiervan is de lagere gelegen loop van de Babilliebeek duidelijk waar te nemen.

- *Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?*

Over het algemeen zijn er geen aanwijzingen voor de afwezigheid van archeologische sporen. In enkele bodemprofielen werd wel vastgesteld dat geen B-horizont aanwezig was, waarbij mogelijk een deel van de C-horizont ontbreekt.

- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*

De aangetroffen sporencluster in kijkvenster 2 kon niet gedateerd worden door het ontbreken van vondstmateriaal. Op basis van de vulling van de sporen gaat het waarschijnlijk om middeleeuwse sporen, maar dit kan niet met zekerheid gesteld worden. De sleuven rondom de cluster waren vrij 'leeg', er werden bijgevolg geen greppels geregistreerd die deze vindplaats zouden kunnen afbakenen. Daarnaast liep de cluster nog verder buiten het aangelegde kijkvenster. De paalkuilen lijken een gebouwstructuur te vormen, maar er kon geen plattegrond herkend worden. De houtskoolmeilers kunnen eveneens niet gedateerd worden en zijn een fenomeen dat zich tot buiten de grenzen van het onderzoeksterrein uitstrekt. De meilers werden aangelegd voor de productie van

houtskool. Enkele grachten kunnen gedateerd worden in de postmiddeleeuwen en bakenen percelen af die zijn weergegeven op historische kaarten (Popp, Atlas der Buurtwegen, Vandermaelen) en waarop de huidige percellering nog grotendeels gebaseerd is.

- *Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?*

De vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van de sporen is over het algemeen goed. Oudere greppels (middeleeuwen) kunnen wat meer uitgeloogd en dus moeilijker zichtbaar zijn.

- *Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?*

De waarde van de sporencluster wordt als vrij hoog ingeschat, dit door het grote aantal sporen en de waarschijnlijke gebouwplattegrond die hierdoor gevormd wordt. De houtskoolmeilers zijn een gekend fenomeen in de regio. De archeologische waarde van deze structuren wordt als te laag ingeschat om het terrein hiervoor volledig te onderzoeken.

- *Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*

De geplande kleiontginningen zullen de archeologische vindplaatsen volledig vernielen.

- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?*

De sporencluster wordt als waardevolle archeologisch vindplaats gezien en wordt bedreigd door de geplande werken op het terrein. Deze werken zijn zodanig ingrijpend dat een behoud *in situ* onmogelijk is.

- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*

1. *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*

Door de afwezigheid van duidelijk afbakenende structuren (greppels, een duidelijke grens van een gebouwstructuur) is een ruimtelijke afbakening van de archeologische vindplaats niet evident. Om die reden wordt een ruime advieszone rond de vindplaats voorgesteld.

2. *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*

Voor het vervolgonderzoek wordt een zone van 2000m² geadviseerd. Indien de resultaten hiervan aantonen dat zich relevante sporen buiten deze zone bevinden, kan bijkomend 500m² opengelegd worden. Binnen de advieszone wordt een gebouwplattegrond verwacht. Het vervolgonderzoek is gericht op het identificeren en dateren van deze structuur. Het valt niet uit te sluiten dat één of meerdere houtskoolmeilers zullen worden aangesneden. Gezien de relevantie van deze sporen binnen de regio dienen deze in dat geval onderzocht te worden.

- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*

Kan uit de sporencluster een gebouwplattegrond herkend worden? Kan de structuur in tijd, ruimte en functie afgebakend worden? Kan deze structuur gelinkt worden aan sites in de nabijheid? Konden er tijdens het onderzoek houtskoolmeilers herkend worden? Zo ja, kunnen deze gedateerd worden? En zijn er aanwijzingen voor specifieke constructie- en productiemethodes?

- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*

Gezien de afwezigheid van vondstmateriaal bij dit vooronderzoek wordt aangeraden minstens drie ¹⁴C-analyses te voorzien op de mogelijke gebouwplattegrond. Bij het vooronderzoek werden 12 meilers geregistreerd op een totale opengelegde oppervlakte van 6600m². Indien dit wordt geëxtrapoleerd kunnen er op 2500m² 5 houtskoolmeilers verwacht worden. Gezien dit advies

een kans biedt deze structuren nader te onderzoeken wordt geadviseerd 5 ¹⁴C-analyses en 5 anthracologische analyses te voorzien.

8. AANBEVELINGEN VOOR VERDER ONDERZOEK

Gezien de grote concentratie aan paalsporen in kijkvenster 2, lijkt het aangewezen hier een kleine vervolgopgraving te adviseren. De sporencluster leek zich zeker naar het noorden en oosten, en vermoedelijk ook in zuidelijke richting verder uit te strekken. Een vervolgonderzoek dient de aangetroffen sporen nader te onderzoeken, na te gaan of er sprake is van een gebouwstructuur, in welke periode deze moet geplaatst worden en of er een verband kan zijn met de verspreid aangetroffen houtskoolmeilers.

Een moeilijkheid bij dit advies is het afbakenen van de advieszone, aangezien er geen afbakeningsgreppels of andere begrenzendende structuren werden aangetroffen. Enkel S126 in sleuf 13 zou mogelijk als afbakeningsgreppel kunnen aanzien worden. Voor het overige bevindt de sporencluster zich in een eiland van lege sleuven. Om deze reden wordt een arbitraire kernzone van 2000m² rond de cluster geadviseerd, waarbij S126 wordt opgenomen als mogelijke erfgrans (zie bijlage 5). Indien daarbij duidelijk zou worden dat de sporen zich verder dan dit vak manifesteren, wordt een bijkomende 500m² geadviseerd voor uitbreidingen op de kernzone.

Wat betreft de houtskoolmeilers werd, buiten de overstroomde sporen S28 en S47, van elk exemplaar een bulkstaal genomen voor ¹⁴C-analyse en anthracologisch onderzoek. Deze worden ter beschikking gehouden voor mogelijk toekomstig onderzoek op houtskoolmeilers in de regio.

Deze aanbeveling heeft geen enkele bindende kracht, maar dient als advies voor de bevoegde overheid, het agentschap Onroerend Erfgoed, die uiteindelijk beslissingsrecht heeft over het vervolgtraject.

9. SYNTHESE

In het kader van de uitbreiding van een kleiontginningsgroeve voerde een team van Monument Vandekerckhove nv van 14 tot en met 21 november 2016 een archeologische prospectie uit op het terrein. Opdrachtgever voor het onderzoek was TV Vanheede - Wienerberger. De geplande ontginningen en de daarbij horende werken gaan gepaard met een verstoring van de bodem. Om die reden adviseerde de dienst Onroerend Erfgoed een archeologische evaluatie van het terrein door middel van proefsleuven, dit om te vermijden dat waardevolle archeologische informatie ongedocumenteerd verloren zou gaan. Het onderzoek werd uitgevoerd aan de hand van de bijzondere voorwaarden opgesteld door Onroerend Erfgoed.

Tijdens het vooronderzoek werd slechts een laag aantal sporen geregistreerd. Uit de late middeleeuwen werden enkele greppels en een depressie gevonden. Drie perceelsgrachten kunnen in de postmiddeleeuwen geplaatst worden. Een groot aantal sporen kon niet gedateerd worden, waaronder 12 houtskoolmeilers. Deze werden verspreid over het terrein aangetroffen, maar passen wel binnen een regionaal beeld waarbij deze structuren reeds veelvuldig werden aangetroffen. Tot slot werd een cluster van 53 ongedateerde paalkuilen aangesneden. Er kon geen plattegrond in herkend worden.

Gezien het groot aantal sporen wordt rond de sporencluster een vervolgonderzoek geadviseerd. Door het ontbreken van duidelijke begrenzendende structuren wordt een zone van 2000m² rond de cluster aangeduid. Indien daarbij duidelijk zou worden dat de sporen zich verder dan dit vak manifesteren, wordt een bijkomende 500m² geadviseerd voor uitbreidingen op de kernzone.

10. LITERATUUR

• Uitgegeven bronnen

- DECONYNCK J., WUYTS F., WINDEY S., CRUZ F., LALOO P. ALLEMEERSCH L. & DE REU J. 2014, *Roeselare Bedrijventerrein 'Noord-Oost'. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 17 maart – 16 juni 2014*, GATE-rapport 73.
- DECONYNCK J., VERGAUWE R., ROZEK J., CRYNS J. & CRUZ F. 2015, *Roeselare Onledegoed (W.Vl.). Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 9 – 26 november 2015*, GATE bvba, conceptrapport.
- DEMEY D. 2014, *Archeologisch onderzoek Roeselare Bietstraat*, Ruben Willaert bvba.
- EGGERMONT N. & DERWEDUWEN N. 2014, *Archeologische opgraving Ingelmunster Zandberg (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- HAZEN P. et al. 2016, *Roeselare, Beveren, Bedrijventerrein Onledebeek. Evaluatie- en selectierapport van de archeologische opgraving*, Vlaams Erfgoed Centrum.
- HOORNE J. & MESSIAEN L. 2011, *Oekene Heilig-Hartziekenhuis Roeselare-Menen. Rapportage archeologisch vooronderzoek*, Rapport 21, GATE bvba.
- LALOO P., ROZEK J. en ALLEMEERSCH L. 2015, *Roeselare-Glastuinbouwzone Groenestraat. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek 1 – 3 juni 2015*, GATE-rapport 86, Evergem.
- MOSTERT M. et al. 2015, *Evaluatierapport Roeselare, Beveren Noord, Vloedstraat, Opgraving*, BAAC Vlaanderen bvba.
- RENIERE S., DECONYNCK J. en BEEK W. 2012, *Roeselare West-Noord. Rapportage van het archeologisch vooronderzoek 26 maart – 5 mei 2012*, GATE-rapport 41, Evergem.

- RYSSAERT C. 2013, *Archeologisch proefsleuvenonderzoek aan de Oostnieuwkerksesteenweg te Roeselare*, Antea Belgium, Antwerpen.
- VAN GOIDSENHOVEN W. 2015, *Archeologisch proefsleuvenonderzoek Roeselare – Onledegoedstraat*, Ruben Willaert bvba, conceptrapport.
- WUYTS F. *et al.* 2012, *Oekene Heilig-Hartziekenhuis Roeselare-Menen. Rapportage archeologische opgraving*, Rapport 42, GATE bvba.
- **Onuitgegeven bronnen**
 - BEKE F. & VAN DEN DORPEL A.C. 2016, *Hooglede, Honzebrouckstraat*. Ruben Willaert bvba, evaluatienota.
 - DYSELINCK T. 2016, *Archeologisch onderzoek Roeselare – Onledegoedstraat Zone 3*, BAAC Vlaanderen, evaluatierapport.
 - VERDEGEM S. 2016, *Proefsleuvenonderzoek Hooglede Honzebrouckstraat*. Ruben Willaert bvba, evaluatienota.
 - *S.n.* 2016, *Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Roeselare, Dadizeleleenstraat*.
- **Internetbronnen**
 - <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>
 - <http://www.geopunt.be/>
 - <http://vobow.be>

11. BIJLAGEN

- Bijlage 1: Bouwhistorische inventarisatie Dadizeleleenhoeve (BAAC Vlaanderen)
- Bijlage 2: Houtskoolmeilers RADAR-regio
- Bijlage 3: Situeringsplan
- Bijlage 4: Sporenplan
- Bijlage 5: Advieszone verder onderzoek
- USB-kaart met dit rapport, de bijlagen, een fotolijst en een overzichtsplan

De database met alle foto's en inventarissen is te raadplegen via:
<http://www.monarcheo.be/databank>. Bij vragen hieromtrent: neem contact via
info@monument.be.

Bouwhistorische inventarisatie

Hoeve Dadizeleleengoed te Roeselare

Titel

Bouwhistorische inventarisatie Hoeve Dadizeleleengoed te Roeselare

Auteur

Anne Vandeplassche

Opdrachtgever

Vanheede Landfill Solutions

Projectnummer

2016-024

Plaats en datum

Gent, maart 2016

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 174

Inhoud

Technische fiche	4
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding van het onderzoek.....	1
1.2 Doel van het onderzoek	1
1.3 Methodiek	1
2 Situering	3
2.1 Korte landschappelijke en bodemkundige situering.....	3
2.2 Korte historische situering	4
3 Documentatie en beschrijving	6
3.1 Boerenwoonhuis	7
3.1.1 Omschrijving	7
3.1.2 Grondplan	8
3.2 De dwarsschuur met wagenhuis	10
3.2.1 Omschrijving	10
3.2.2 Grondplan	12
3.3 Stallen	14
3.4 Bakhuis	17
3.5 Erf, tuin en beplanting	17
3.6 Chicorei-ast en drenkplaats.....	19
4 Bibliografie	20
5 Afbeeldingen	21

Technische fiche

Naam site:	Hoeve Dadizeleleengoed
Onderzoek:	Wetenschappelijke documentering
Ligging:	Dadizeleleenstraat 25, Rumbeke, West-Vlaanderen.
Kadaster:	Afdeling: Roeselare 8; Sectie: B; Perce(e)l(en): 1780E, 1782A, 1783A
Coördinaten:	50°54'42,21"NB - 3°07'54,25"OL
Opdrachtgever:	Vanheede Landfill Solutions
Uitvoerder:	BAAC Vlaanderen bvba
Projectcode BAAC:	2016-024
Projectleiding:	Anne Vandeplassche
Verwerking:	Anne Vandeplassche
Bewaarplaats archief:	BAAC Vlaanderen bvba (tijdelijk)
Termijn:	Veldwerk: 1 dag Uitwerking: 3 dagen
Reden van de ingreep:	Het slopen van de hoeve ter uitbreiding van het klein ontginningsgebied, waarna de kuilen bestemd zijn als stortplaats.
Bijzondere voorwaarden:	Opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed : “De hoeve en bijgebouwen documenteren aan de hand van een wetenschappelijke beschrijving en foto’s.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

In het kader van een vergroting van de oppervlakte van de stortplaats kocht Vanheede Landfill Solutions het perceel waarop de Dadizeleleenhoeve is gelegen. Op het terrein zal eerst de aanwezige klei ontgonnen worden waarna het wordt ingenomen door de stortplaats. Ten gevolge hiervan zal de Hoeve moeten verdwijnen uit het landschapsbeeld. In functie hiervan werd door het Agentschap Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen de opdracht gegeven een wetenschappelijke documentatie van de hoeve op te stellen zodat de verdwenen hoeve goed ex situ bewaard blijft voor eventueel toekomstig onderzoek en de inventarisatie van verdwenen erfgoed.

Figuur 1: Luchtfoto Hoeve Dadizeleleengoed (rood omlijnd) en de naastgelegen stortplaats¹

1.2 Doel van het onderzoek

Het onderzoek heeft als doel de bestaande toestand van de hoeve met alle aanwezige elementen en materialen te documenteren en te analyseren. Hierbij worden alle bouwkundige elementen en beplanting op de site in kaart gebracht.

1.3 Methodiek

De locatie waarop de hoeve is gelegen zal geografisch en bodemkundig kort gesitueerd worden aan de hand van het digitaal hoogtemodel van Vlaanderen en de bodemkaart. Daarnaast wordt de hoeve kort historisch geduid en aan de hand van cartografisch materiaal besproken.

In het tweede deel van het rapport worden alle bouwvolumes, het erf, de omheining en de beplanting fotografisch gedocumenteerd en geïdentificeerd. Nadien worden ze afzonderlijk toegelicht aan de hand van visueel onderzoek. Tijdens dit visueel onderzoek wordt er getracht de bouwmaterialen, de

¹ GEOPUNT: Luchtfoto winter 2015 kleur, 09/02/2016.

verschillende bouwfasen en de historische functie van de bouwelementen en de beplanting toe te lichten.

De Chicorei-ast en drenkplaats worden tijdens dit onderzoek buiten beschouwing gelaten omdat ze geen deel uit maken van de te slopen bebouwing.

2 Situering

In Rumbeke ligt de Hoeve Dadizeleleengoed, vastgesteld in de inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed.² De hoeve is opgebouwd uit losse bestanddelen, geschikt in een U-vorm en was vermoedelijk ommuurd en omtuind. Een bakstenen toegangspoort geflankeerd door twee knotwilgen geeft toegang tot het erf en tuin. Hoewel de oudste kern van de hoeve kan terug gaan tot de 16^e eeuw, is daar door de heropbouw in de regionale hoevestijl door Alfons De Pauw in 1923 weinig meer van te zien.

2.1 Korte landschappelijke en bodemkundige situering

Figuur 2: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen³

Volgens het digitaal hoogtemodel van Vlaanderen is de hoeve gelegen op het hoogte tussen ca. 50-100m TAW (zie Figuur 2).

² OE, relict 23259, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/23259>, 09/02/2016.

³ GEOPUNT, digitaal hoogtemodel Vlaanderen (5m), 09/02/2016.

Figuur 3: Bodemtypes in de omgeving van het plangebied⁴

Volgens de DOV Bodemkaart bestaat de ondergrond van het plangebied uit matig droge lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur (zie Figuur 3). De bodemsamenstelling van het plangebied wordt omgeven door zones met matig natte lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur en matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur.

2.2 Korte historische situering

Op de Ferrariskaart uit 1771-1778 wordt de hoeve aangeduid als de *Beerseleen*. Deze naam verwijst naar het stuk grond met hoeve als leen van Beerse. De hoeve bestaat uit drie losse elementen die U vormig werden opgesteld. Het erf en de groentetuin zijn afgeschermd met een haag rondom het gehele perceel. Aan de overzijde van de straat ligt een boomgaard met nog eens twee vierkante bouwvolumes, ook omringd met een haag. De percelen aan weerszijde van de straat zijn omgeven door landbouwgronden.

Figuur 4. Uitsnede uit de Ferrariskaart (1771-1778). De gebouwen behorende bij het leen van Beerse bevinden zich aan weerszijden van de weg.

⁴ DOV: Bodemverkenner, 09/02/2016.

In de Atlas der Buurtwegen uit 1843 wordt de hoeve aangeduid als de *Dadizeelleenen Ferme* en bestaat ze nog altijd uit drie U-vormig geschikte bouwvolumes. In het perceel achter de hoeve staan twee kleine nieuwe volumes. De boomgaard met de twee bouwvolumes is verdwenen. De hoeve is zeer gelijkaardig afgebeeld op de Vandermaelen kaart uit 1846-1856. Hier wordt er enkel nog extra aangegeven dat de hoeve aan de westelijke zijde omgeven wordt door weiland. In 1923 wordt de hoeve door Architect Alfons De Pauw uit Brugge wederopgebouwd in regionale hoevestijl.⁵

Figuur 5. Het 'Dadizeelleen' op de Atlas der Buurtwegen.

De meeste boerderijen waren tot voor de 2^e helft van de 19^e eeuw zelfvoorzienend en binnen dezelfde hoeve werden zeer uiteenlopende activiteiten uitgevoerd. Tijdens de 2^e helft van de 19^e eeuw stortte de graanmarkt in Vlaanderen in door de invoer van goedkoop graan uit Amerika. Lokale boerderijen moesten zich hierdoor gaan specialiseren in o.a. pluimvee, slachtvee, tuinbouw, ... om te overleven. De hoeve Dadizeleleengoed schakelde over op het houden van slachtvee, meer specifiek varkens. Deze werden ondergebracht in specifieke stallen waardoor de gehele infrastructuur van de hoeve aangepast werd. Waar voordien de varkens los op het erf of in weiden en bossen liepen, werden ze nu in stallen met voederluiken of kleine voedergangen gehouden.⁶

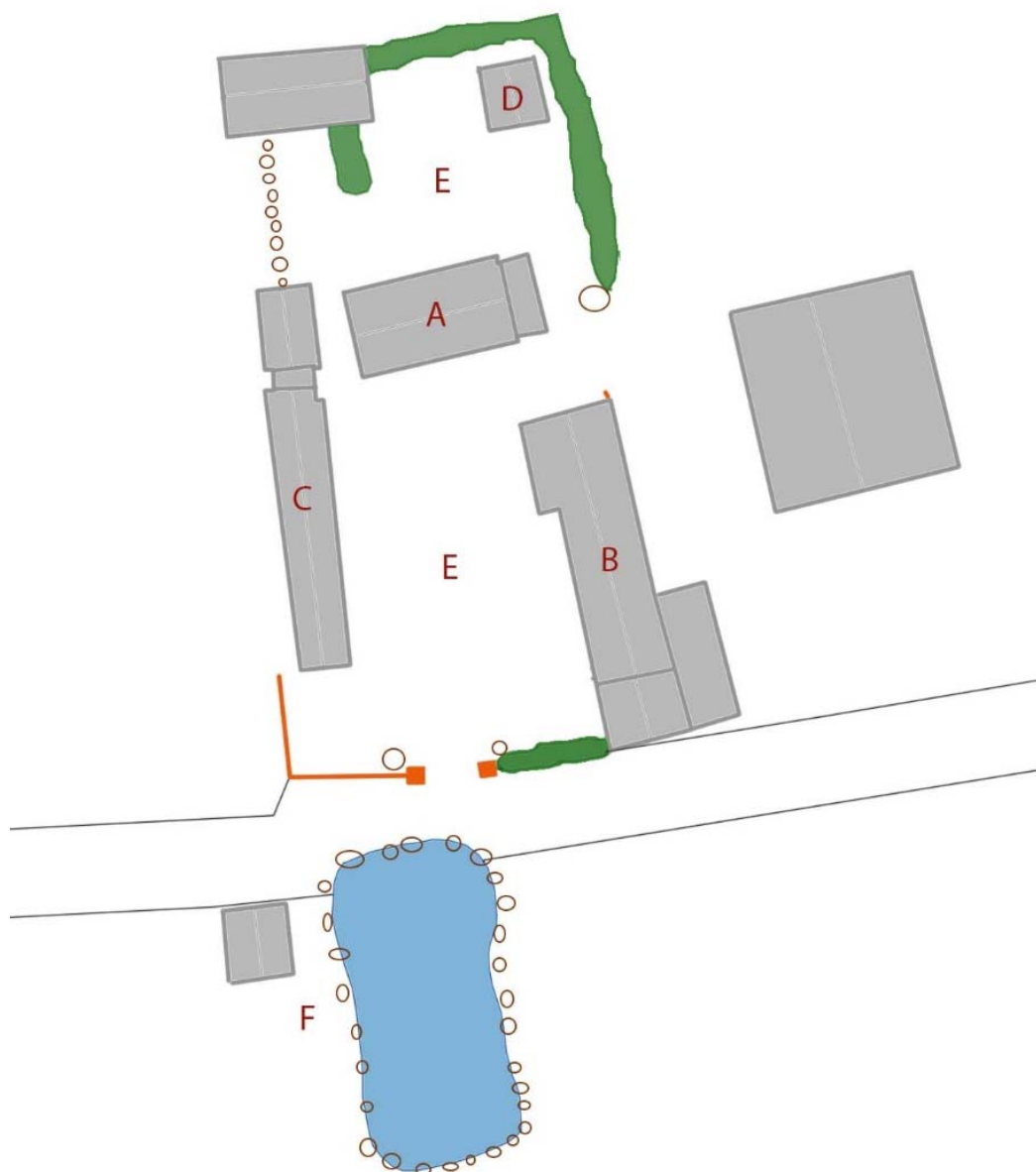
Zowel door de wederopbouw door Alfons De Pauw als de omvorming tot varkensboerderij werd de gehele infrastructuur waarschijnlijk vrij ingrijpend aangepast. Bij de analyse van de bouwvolumes zal hiermee rekening gehouden worden.

⁵ OE, relict 23259, <https://inventaris.onroerendergoed.be/dibe/relict/23259>, 09/02/2016.

⁶ LAENEN, 2007.

3 Documentatie en beschrijving

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de verschillende gebouwen op het erf van de hoeve. Per gebouw worden de verschillende bouwfasen en aanpassingen besproken aan de hand van foto's en bouwhistorische beschrijvingen.

Figuur 6: Plattegrond van het plangebied met bouwvolumes, beplanting en waterpartij

3.1 Boerenwoonhuis

3.1.1 Omschrijving

Het betreft een boerenwoonhuis van een bouwlaag en zolderverdieping met vernieuwd zadeldak bekleed met mechanisch vervaardigde pannen. De nok loopt evenwijdig met de straatkant en kent een herbouwfase in 1923. In het dak zijn drie dakvlakvensters en twee schoorsteenpijpen aan weerszijden ingewerkt. Het dak wordt afgeboord met een wit geverfde overkragende houten dakgoot.

De voorgevel is een pittoreske en typisch zuidelijk gerichte erfgevel opgetrokken uit donkerrode bakstenen in kruisverband. De gevel is onderverdeeld in zes traveeën waarvan de derde een typerende brede venstertravee is, uitlopend op een puntgevel met muurvlechtingen en een niet-functioneel laadluik, geflankeerd door twee kleine rechthoekige kruisvensters. De vensteropeningen van de eerste bouwlaag zijn rechthoekig met een bovenliggende latei in een steekboognis en ontlastingsboog. De houten raamkozijnen zijn rechthoekig en het raamwerk is tweedelig, de vensteropeningen kunnen afgesloten worden door wit met grijsgroene houten luiken. Het woonhuis heeft een houten inkomdeur met bovenlicht met straalvormig raamwerk in de vierde travee.

De zijgevels zijn puntgevels met muurankers en oculus uitgewerkt in straalvormig baksteenverband. Aan oostelijke zijgevel bevindt zich een dwars aangebouwde berging met licht hellend dak. In dezelfde zijgevel is een rechthoekige vensteropening met latei aanwezig, opnieuw in een steekboognis met ontlastingsboog. Het gebouw heeft een noordelijk gerichte achtergevel die oorspronkelijk ook opgedeeld was in zes traveeën. In een latere verbouwing werden een deur en raam in respectievelijk de derde en vierde travee dicht gemetst en vervangen door een plat, rechthoekig keukenraam. In de vijfde en zesde travee zijn twee kelderramen met ijzeren traliewerk van de half verzonken kelder aanwezig.

Figuur 7: Voorgevel woonhuis

Figuur 8: Achtergevel woonhuis

3.1.2 Grondplan

Het woonhuis heeft een rechthoekig grondplan met traditionele drieledige structuur van neerkamer-opkamer-kelderconstructie. De zuidelijk gelegen neerkamer of 'huis' in neo-Vlaamse renaissancestijl deed dienst als leefruimte. In deze kamer bevindt zich een ingewerkte bakstenenschouw met grote schoorsteenmond en houten schoorsteenmantel. De vloer is bekleed met zwarte en witte keramische tegels die aangetast zijn door zouten.

In de noordelijke linkerbovenhoek, grenzend aan de neerkamer bevindt zich de opkamer of 'kamer' die dienst deed als slaapkamer. De slaapkamer was oorspronkelijk ook betegeld met dezelfde witte en zwarte keramische tegels en er zijn nog fijn uitgewerkte sloten uit 1923 in de kastdeuren terug te vinden. De opkamer wordt onderkelderd met een half verzonken kelder, wat zeer typerend is voor de waterrijke gronden. De kelder werd gebruikt voor het bewaren van voeding en fungeerde als isolerende laag tussen de vochtige, koude ondergrond en de opkamer.

De kelder is hedentendage ondergelopen en heeft een witgekalkt tongewelf en een steektrap bezet met bruine tegels. Rechts van de opkamer tegen de noordelijke wand is de keuken via dewelke men terug in de inkomhal kan komen. De houten deuren in de inkomhal dateren vermoedelijk ook uit 1923 en sluiten aan bij de vroeg 20^e-eeuwse vormgeving geïnspireerd op de Jugendstil en geïntegreerd in het ontwerp van Alfons De Pauw. In het recenter aangebouwde oostelijke deel werden een badkamer en extra slaapkamer ingericht.

De zolderverdieping heeft een westelijk gelegen grote ruimte met zichtbaar schoorsteenkanaal en recent vernieuwd gebinte. De oostelijke zijde van de zolderverdieping is met valse wanden onderverdeeld in een gang en slaapkamer. In eerdere fasen bevonden zich hier vermoedelijk de knechtenkamers. De gehele zolderverdieping heeft een planken bevloering.

Figuur 10: Neerkamer

Figuur 11: Kelder

Figuur 14: Kelder-opkamer structuur

Figuur 13: Westelijke zolderruimte met schoorsteenkanaal

Figuur 12: Nieuw gebinte

Figuur 9: Fijn uitgewerkt slagemtalen detail uit 1923

3.2 De dwarsschuur met wagenhuis

3.2.1 Omschrijving

De dwarsschuur bestaat net als het woonhuis uit één bouwlaag met hooizolder en een aan de westelijke zijde fel overkragend zadeldak waarvan de nok loodrecht op de straatkant staat. In het dak zijn vier kleine dakvlakvensters en diverse verluchtingsgaten ingewerkt. Onder de overkraging zijn op regelmatige afstand muurankers geplaatst, en eveneens op minder regelmatige basis op ooghoogte.

De westelijk gerichte erfgevel is opgetrokken uit donkerrode baksteen in kruisverband. De gevel is onderverdeeld in zeven traveeën. Op de plaats van de drie platte rechthoekige vensters waren oorspronkelijk drie rechthoekige vensteropeningen in een steekboognis met ontlastingsboog aanwezig. Deze waren ook te vinden op dezelfde hoogte aan de achtergevel. De schuur heeft een tweedeurig toegangspoortje, geflankeerd door twee kleine lager gelegen rechthoekige vensteropeningen, allen omboord door een steekboognis met ontlastingsboog. In de uiteinden van de ontlastingsboog boven deuropening bevinden zich twee muurankers. Aan weerszijden van de schuur bevinden zich grote poortopeningen die in een latere fase zijn opgevuld met drie platte rechthoekige vensteropeningen voorzien van driedelig raamwerk en recent zijn dichtgemetst.

Figuur 15: Noordelijk gerichte zijgevel en westelijk gerichte voorgevel

Figuur 16: Oostelijk gerichte achtergevel

Figuur 17: Zuidelijke voorgevel met laadluik

De noordelijke zijgevel is een puntgevel met muurankers en twee boven elkaar geplaatste deuropeningen in een steekboognis met ontlastingsboog. Er zijn sporen te zien van de oorspronkelijke tweedeurige toegangspoort van het type zoals nog aanwezig in de erfgevel. Aan de linkerhoek van de zijgevel bevinden zich nog restanten van de oorspronkelijke ommuring van de hoeve.

Tegen de zuidelijke zijgevel van de stal zijn de inrijopeningen van het oorspronkelijk wagenhuis af te leiden van de bouwnaden. Vandaag de dag zijn de openingen volledig toegemetsd en opgevuld met drie rechthoekige vensteropeningen. De zuidgevel heeft nog één oorspronkelijk rondboogvormig laadluik met dorpel in blauwe hardsteen. Het luik is omgeven door een puntvormige opstelling van zes i-vormige verluchtingsgaten en drie muurankers. Tegen de achtergevel van het wagenhuis werd tijdens een latere fase een laag bakstenen bijgebouw opgetrokken met licht aflopend golfplaten dak, twee rechthoekige vensteropeningen en een deur in een verkleinde poortopening met nog aanwezige latei.

De stal is volledig afgewerkt in recentere bouwmaterialen zoals een betonnen vloer en betonnen plafonds met stalen moerbalken. Ook de scheidingswand tussen stal en opslagruimte is volledig opgetrokken in recente baksteen.

Aan de zijde van de opslagruimte bestaat de scheidingsmuur echter uit oudere bakstenen. Aan deze kant van de muur zijn nog diverse bouwnaden van deuropeningen en voederluiken zichtbaar. De muur aan de stalkant is tegen de oorspronkelijke, oudere bakstenen scheidingsmuur gezet. Een heel grote ouderdom kent de eerdere scheidingsmuur

niet, gezien het feit dat de oostelijke en zuidelijke wand sterk verweerde afwerkingsslagen van kalkwitsel bevatten die op de scheidingsmuur ontbreken.

In de zuidelijke wand zijn ook bouwnaden van een oude deuropening aanwezig. De vloer is volledig gegoten in beton. Via de gebetonneerde smalle gang krijgt men toegang tot drie recent ingerichte varkensstallen. In de eerste ruimte zijn de moerbalken van de zoldering recent van aard, de moerbalken in de twee ruimtes daarnaast zijn wel van oudere datum. De moerbalken werden in een latere periode gespalkt met metalen balken met I-profiel. Bij de kinderbalken gebeurde dit met metalen latten.

Figuur 18: detailfoto van moer en kinderbalken in stalruimte

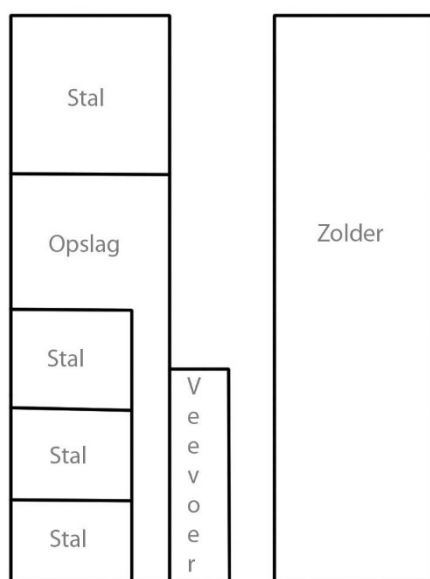

Figuur 19: Stalruimte aan dwarsschuur

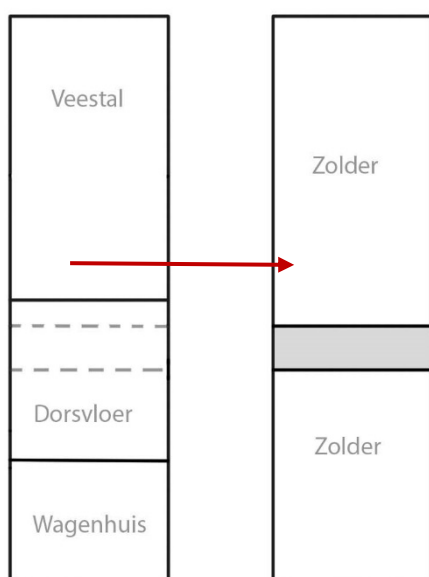
3.2.2 Grondplan

Doordat er in de 19e eeuw op varkensteelt werd overgeschakeld, werden de dwarsschuur en het poortgebouw volledig ingericht voor deze activiteit. In de meest noordelijke rechthoekige ruimte werd een eerste varkensstal ingericht. De aangrenzende ruimte met toegangspoortje en lange hal werd ingericht als opslagplaats voor werktuigen en materieel en als doorgangszone. De drie kleinere ruimtes werden ook ingericht als varkensstal met een verhoogd betonnen looppad en staanplaatsen voor de varkens aan weerszijden. Het bijgebouwde volume met golfplaten dak werd gebruikt voor de opslag van het veevoeder. De zolderruimte was ten tijde van het onderzoek helaas niet meer toegankelijk waardoor de staat van het gebinte of andere bouwsporen niet meer te documenteren zijn. Oorspronkelijk was de indeling en het gebruik van de dwarsschuur en het wagenhuis anders. De dwarsschuur was onderverdeeld in twee ruimtes. De eerste ruimte deed dienst als koeienstal en was meestal voorzien van een dubbele deur (vermoedelijk in de noordelijke zijgevel) om het vee te begeleiden naar het weiland of de drenkplaats. De grote toegangspoort aan weerszijde doet vermoeden dat de tweede ruimte de oorspronkelijke dwarsschuur is. Zo kon men rechtstreeks vanuit het wagenhuis door de schuur de akkers oprijden. 's Avonds reden de karren weer binnen langs de schuur waar ze hun lading graan aflaadden en weer geplaatst werden in het wagenhuis. De benedenverdieping van de schuur werd gebruikt als dorsvloer, de zolderverdieping voor de opslag van het graan en het hooi, deze zolder liep meestal door boven de koeienstal. De muurankers bevestigen dit vermoeden alleen maar.

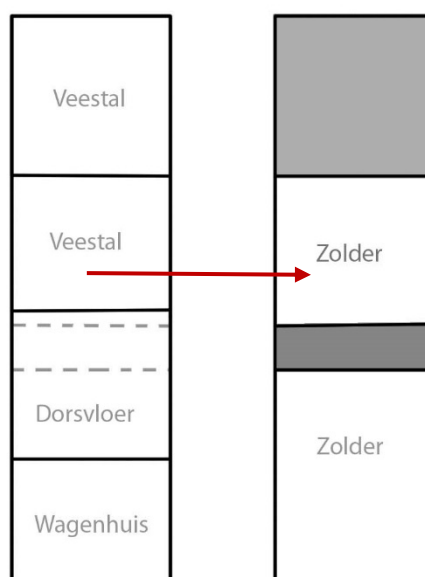
In 1923 werd de koeienstal waarschijnlijk deels omgevormd naar een paardenstal. Dit vermoeden wordt aangesterkt door de aanwezigheid van de bouwnaden van hoger gelegen raamopeningen aan weerszijde en het aanbrengen van een overkraging tegen slagregen. Daarnaast zijn er nog indicaties voor deze hypothese zoals de aanwezigheid van de kasseien verharding, een scheidingsmuur en plaatsing van een nieuwe zoldering bij de latere omvorming naar de varkensstallen. De lage toegangspoort duidt mogelijk op de aanwezigheid van klein vee in de ruimte naast de paardenstal, waar ook een nieuwe zoldervloer uit beton met stalen moerbalken werd opgetrokken.

Figuur 20: Hedendaagse situatie

Figuur 21: vermoedelijk oorspronkelijk grondplan

Figuur 22: vermoedelijk grondplan rond 1923

3.3 Stallen

Het betreft een rechthoekig stallencomplex van een bouwlaag met zolder en onderbroken overkragend zadeldak waarvan de nok loodrecht op de straatkant staat. In het dak zijn twee symmetrische dakvensters ingewerkt. Onder de overkraging bevinden zich op regelmatige afstand muurankers.

Figuur 23: Noord- en erfgevel stallencomplex

Figuur 24: derde, meest zuidelijke bouwvolume van de erfgevel

De oostelijk gerichte erfgevel is opgetrokken uit verankerde baksteen in kruisverband. De gevel is onderverdeeld in 13 traveeën. Aan de hand van bouwnaden is erfgevel onder te verdelen in drie verschillende bouwvolumes. De gevel van het meest noordelijke bouwvolume heeft drie steekboogvormige deuropeningen met ontlastingsboog en houten deuren, waarvan twee tweeledig. De binnenruimte van bouwvolume één heeft een recente roosteren vloer. In de wand van de achtergevel is een dicht gecementeerde deuropening zichtbaar en in zuidwand zijn bouwnaden van een voederbak terug te vinden. Op de binnenmuren zijn sterk verweerde kalkwitsellagen aanwezig.

Het tweede (middelste) zeer recent opgetrokken tweeledige bakstenen bouwvolume bevat een garagepoort, een rechthoekige deur en vensteropening, alle met bakstenen ontlastingslatei afgewerkt. Dit bouwvolume heeft een vlak dak met zichtbare dekstenen ter afsluiting van de opstaande gevel. Langs binnen is het bouwvolume opgedeeld in een garage en eenvoudige douche- en toiletruimte.

Het derde, meest zuidelijke bouwvolume is opgetrokken uit verankerde baksteen in kruisverband en afgewerkt met vlechtwerk in de puntgevels van dakramen. In de gevel zijn op regelmatige afstand verluchttingsgaten en twee

afwijkende muurankers ingewerkt. Daarnaast zijn er nog twee baksteen voederbakken of bloembakken tegen de gevel gemetst. Het blok heeft vier rechthoekige deuropeningen met bakstenen ontlastingslatei en een tweeledig deurwerk. De deuropeningen waren vermoedelijk voordien steekboogvormig met een ontlastingsboog. In het bouwvolume zijn daarnaast drie rechthoekige vensteropeningen met bakstenen ontlastingslatei en overkragende aflopende bakstenen dorpel zichtbaar. Uit de aanwezige bouwnaden kan afgeleid worden dat de gevel oorspronkelijk vier vensteropeningen telde. Er zijn twee rechthoekige laadluiken met bakstenen ontlastingslatei en houten deuren in het blok aanwezig. De gevelindeling vertoont grote gelijkenissen met de stalgevels van de Roden Duifhuize te Zwevegem.⁷

Bouwvolume drie is opgedeeld in twee gelijke stalruimtes waarvan meest noordelijke nogmaals in twee gedeelde is. De in twee gedeelde stal heeft een verzonken vloer met aan weerszijde houten loopbruggen op bakstenen pijlers. Ten tijde van het onderzoek stond de verzonken vloer blank. De muren werden opnieuw afgewerkt met kalkwitsellagen en ook hier zijn bouwnaden van een deur aanwezig, bewerkt met cement. Het plafond van de grootste stalruimte heeft aan de rechterkant een betonnen tongewelf met een zichtbare stalen dragende structuur, vermoedelijk I-profielen. De andere helft van het plafond is opgetrokken uit houten moer- en kinderbalken, gelijkaardig aan die van de hooizolder van de dwarsschuur.

Over de gehele lengte van de stal is er een houten verhoog afgeboord met betonnen voederbakken. De meest zuidelijke stalhoek is onderverdeeld door middel van drie betonnen afscheidingen dwars op

⁷ Artikel M. Laenen

zuidwand. In de achtergevel zijn bouwnaden en cemententering van deur- en vensteropeningen die wijzen op verbouwingen. De binnenzijde is wederom afgewerkt met kalkwitsellagen.

Figuur 25: Interieur kleine stallen van bouwvolume drie

Figuur 26: Interieur grote stal bouwvolume drie

De noordelijke bakstenen puntgevel van de stallen bevat ingewerkte muurankers en een steekboogvormig laadluik met ontlastingsboog. De zuidelijke puntgevel heeft ook een rechthoekig laadluik dat op basis van de nog aanwezige bouwnaden vermoedelijk eerst rondboogvormig was zoals bij de zuidelijke puntgevel van het wagenhuis. De bakstenen achtergevel met acht platte rechthoekige raamopeningen heeft muurankers op gelijke hoogte en regelmatige afstand en bevat nog bouwnaden

van voederbakken. De zolderverdieping was opnieuw niet toegankelijk en dus ook niet gedocumenteerd.

Oorspronkelijk bestond het geheel waarschijnlijk uit twee van elkaar gescheiden stalgebouwen met elementen uit verschillende bouwfases. De zuidgevel van de zuidelijke stalgebouw behoort vermoedelijk tot de oudste resterende bouwfase van de hoeve. Dit is af te leiden uit het rondboogvormige laadluik en de afwijkende baksteenkleur. Deze stal werd duidelijk mee verbouwd door Alfons de Pauw. Er kunnen parallellen getrokken worden tussen elementen uit de schuur en het boerenwoonhuis, zowel bij de dakbedekking met mechanische pannen, het vlechtwerk en steekboogvormige raamopeningen. Het gevelplan kan oorspronkelijk zijn, maar is vermoedelijk wel herbouwd in 1923. Rondom het volledige stallencomplex is een bakstenen bestrating aanwezig, wat wijst op het houden van kleiner vee, vermoedelijk ook varkens.

3.4 Bakhuis

Achterin de tuin, geïsoleerd wegens brandgevaar, staat een volledig herbouwd bakhuis op de plek van het verdwenen oorspronkelijke bakhuis. In het huidige bouwwerk zijn geen originele elementen meer aanwezig op de houten schouwbank en afmetingen van de haardmond na. De indeling van werkruimte is als volgt: baktrog, oven en schoorsteen zijn wel aanwezig maar volledig gereconstrueerd.

Figuur 27: Schouw met ovenmond

Figuur 28: bakhuis

3.5 Erf, tuin en beplanting

Het erf zelf wordt omsloten door de stal, het woonhuis en de langschoor met wagenhuis. Het erf is geasfalteerd waardoor de oorspronkelijke verharding niet valt te identificeren. Aan de zijde van de langschoor is een verhard deel met kasseien aanwezig, aan de zijde van de schuren is er een verhard pad uit bakstenen. Oorspronkelijk was er een afgeboorde mestvaalt aanwezig op het midden van het erf, maar deze is niet meer zichtbaar door de grote berg bouwzand in het midden van het erf. Het erf

was de centrale plek van de hoeve waar pluimvee en klein vee losliepen en de karren naar de het wagenhuis werden gereden.

Rondom de bebouwing was het de gewoonte een tuin met groenten, bloemen en fruit aan te leggen. Op de Ferraris kaart uit 1771-1778 werd de zone tussen de hagen en de drie hoofdbestanddelen van hoeve aangeduid als groentetuin. Vermoedelijk verkleinde de tuin met in de loop der jaren naar de zone achter het woonhuis.

Op de historische kaarten is te zien hoe de hoeve volledig werd afgesloten door een hagenrij rondom het gehele erf. Hoe de afsluiting evolueerde is niet geheel duidelijk, maar vandaag zijn er nog verschillende grens- en afsluitingselementen bewaard gebleven. Allereerst is er de toegangspoort verankerd in twee bakstenen pijlers en geflankeerd door een es en een knotwilg. Aan de stalzijde van de poort is er nog een deel van de ommuring bewaard gebleven, deze loopt door tot aan de zuidelijke stalgevel en heeft verschillende onderverdelingen aan de buitenzijde. De schuurzijde van de poort wordt afgesloten door een haag van haagbeuk.

Aan de noordgevel van de schuur is een aansluiting van de ommuring bewaard gebleven. Hiernaast vormt een knotwilg ter hoogte van de oostelijke zijgevel van het woonhuis het startpunt voor een verderzetting van de afsluiting in haagbeuk. Tot slot is de zone ten noorden van de schuur nog afgeboord met een dichte wilgenrij. De beplanting had naast de ommurende functie nog heel wat andere gebruiks- en nutstoepassingen. Zo diende de beplanting die in rij werd aangebracht zoals de wilgenrij en de haagbeuk als windscherm en werd het kaphout verwerkt in manden, borstels, omheiningen en ander vlecht en vitswerk. De wilgen en de essen hadden ook een drainerende en verstevigende functie als er sprake was van vochtige grond.

Figuur 29: toegangspoort met deels bewaarde ommuring

3.6 Chicorei-ast en drenkplaats

Aan de overzijde van het plangebied ligt een Chicorei-ast en drenkplaats omzoomd door knotwilgen. De bebouwing en waterpartij is op de kaarten uit het midden van de 19^e eeuw nog niet aanwezig. Waarschijnlijk zijn ze dus van latere datum. De chicorei-ast en de drenkplaats worden niet gesloopt.

Figuur 30: Drenkplaats met chicorei-ast

4 Bibliografie

LAENEN, M., *Open monumentendag 2007: Inleiding tot de landelijke architectuur in Vlaanderen*, 2007.

TREFOIS, C.V., *Ontwikkelingsgeschiedenis van onze landelijke architectuur*, Sint Niklaas: 1978.

VANDEPLASSCHE, A., *Hoeve Nieuwenhof*, Master in de Monumenten en Landschapzorg, Universiteit Antwerpen: december 2012.

ONROEREND ERFGOED (OE): inventaris bouwkundig erfgoed: Hove Dadizeleleengoed [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/23259>, (geraadpleegd op 9 februari 2016).

AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2015: Digitaal hoogtemodel Vlaanderen [online], <http://www.geopunt.be> (laatst geraadpleegd op 9 februari 2016).

AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2015: Luchtfoto winter 2015 in kleur [online], <http://www.geopunt.be> (laatst geraadpleegd op 9 februari 2016).

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN: Bodemverkenner [online], <https://www.dov.vlaanderen.be> (laatst geraadpleegd op 9 februari 2016).

5 Afbeeldingen

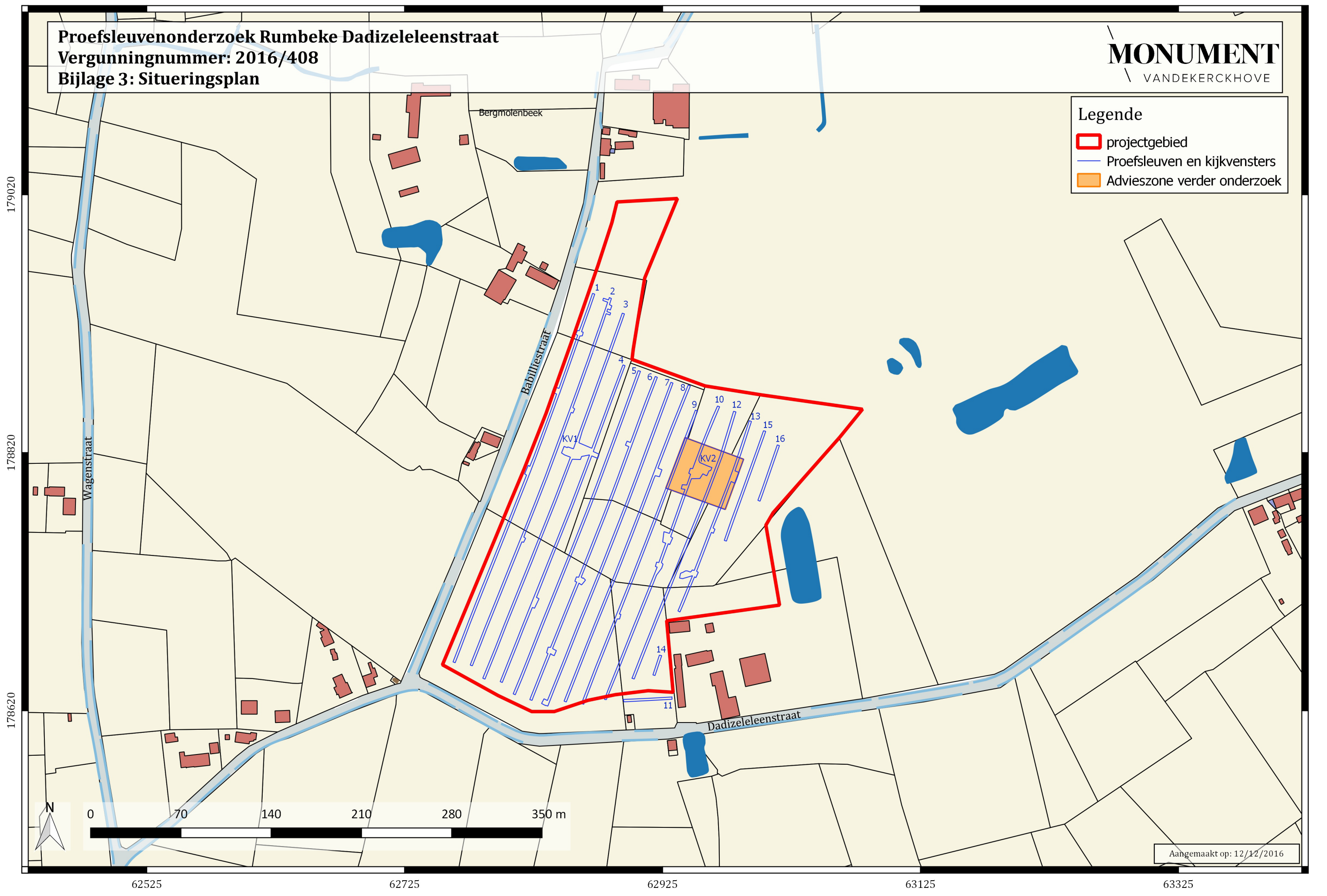
Figuur 1: Luchtfoto Hoeve Dadizeleleengoed (rood omlijnd) en de naastgelegen stortplaats	1
Figuur 2: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen	3
Figuur 3: Bodemtypes in de omgeving van het plangebied	4
Figuur 4. Uitsnede uit de Ferrariskaart (1771-1778). De gebouwen behorende bij het leen van Beerse bevinden zich aan weerszijden van de weg.	4
Figuur 5. Het 'Dadizeelleen' op de Atlas der Buurtwegen.	5
Figuur 6: Plattegrond van het plangebied met bouwvolumes, beplanting en waterpartij.....	6
Figuur 7: Voorgevel woonhuis.....	7
Figuur 8: Achtergevel woonhuis.....	8
Figuur 9: Fijn uitgewerkt slagementalen detail uit 1923.....	9
Figuur 10: Neerkamer.....	9
Figuur 11: Kelder	9
Figuur 12: Nieuw gebinte	9
Figuur 13: Westelijke zolderruimte met schoorsteenkanaal	9
Figuur 14: Kelder-opkamer structuur.....	9
Figuur 15: Noordelijk gerichte zijgevel en westelijk gerichte voorgevel.....	10
Figuur 16: Oostelijk gerichte achtergevel	11
Figuur 17: Zuidelijke voorgevel met laadluik	11
Figuur 18: detailfoto van moer en kinderbalken in stalruimte	12
Figuur19: Stalruimte aan dwarsschuur	12
Figuur 20: Hedendaagse situatie.....	13
Figuur 21: vermoedelijk oorspronkelijk grondplan	13
Figuur 22: vermoedelijk grondplan rond 1923.....	13
Figuur 23: Noord- en erfgevel stallencomplex.....	14
Figuur 24: derde, meest zuidelijke bouwvolume van de erfgevel	15
Figuur 25: Interieur kleine stallen van bouwvolume drie	16
Figuur 26: Interieur grote stal bouwvolume drie.....	16
Figuur 27: Schouw met ovenmond.....	17
Figuur 28: bakhuis.....	17
Figuur 29: toegangspoort met deels bewaarde ommuring	18
Figuur 30: Drenkplaats met chicorei-ast	19

Bijlage 2 - Houtskoolmeilers RADAR-regio

Jaar	Gemeente	Projectadres	Type onderzoek	Uitvoerder	Projectarcheoloog	Vergunning	# Houtskoolmeilers	Staalname?	Datering	Referentie
2008	Moorslede	Dadizeelsestraat	Opgraving	Ruben Willaert bvba	Janiek De Gryse	2008/55	1	ja		De Gryse J. & Pype P. (2008) <i>RWZI Moorslede: Bijkomend onderzoek</i> , Ruben Willaert bvba.
2008-2009	Staden	Spanjestraat (Oostnieuwkerke)	Proefsleuven	VIOE	Marc Dewilde	2008/62 & 2009/128	3	neen		Dewilde M. (2009) <i>Proefsleuvenonderzoek in Oostnieuwkerke-Spanjestraat (Staden)</i> , VIOE.
2010	Moorslede	Gentsestraat	Proefsleuven	Studiebureau Archeologie	Maarten Smeets	2010/272	1	neen		Smeets M. (2010) <i>Het archeologische vooronderzoek aan de Gentsestraat te Moorslede</i> , Archeo-rapport 45, Studiebureau Archeologie bvba.
2011	Roeselare	Sint-Martinusstraat (Oekene)	Proefsleuven	GATE bvba	Johan Hoorne	2011/165	3	neen		Hoorne J. & Messiaen L. (2011) <i>Oekene Heilig-Hartziekenhuis Roeselare-Menen. Rapportage archeologisch vooronderzoek</i> , Rapport 21, GATE bvba.
2011	Izegem	Heibrugstraat	Proefsleuven	Gate bvba	Frederik Wuyts	2011/211	1 (+ bijkuilen)	neen		Wuyts F. & Steurbaut A. (2011) <i>Izegem-Heibrugstraat. Rapportage archeologisch proefsleuvenonderzoek</i> , Rapport 23, GATE bvba.
2011	Izegem	Hondekensmolenstraat	Opgraving	Antea Group nv	Lieselot Vandorpe	2011/256	3 (?)	ja		Vandorpe L. e.a. (2011) <i>Maiorum consuetudini deditus. Transformaties en ontwikkeling van een rurale gemeenschap in de Mandelvallei: Gallo-Romeins en middeleeuws tijdsvak ter hoogte van de Hondekensmolenstraat in Izegem</i> , Antea archeologie rapporten.
2012	Roeselare	Kwadestraat (Oekene)	Opgraving	GATE bvba	Frederik Wuyts	2011/469	2	ja	363-108 BC & 345-41 BC	Wuyts F. e.a. (2012) <i>Oekene Heilig-Hartziekenhuis Roeselare-Menen. Rapportage archeologische opgraving</i> , Rapport 42, GATE bvba.
2012	Ingelmunster	Groenstraat	Opgraving	Monument nv	Nele Eggermont	2012/099	8 (+ bijkuilen)	ja		Eggermont N. e.a. (2012) <i>Zandberg Ingelmunster (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport conceptversie</i> , Monument Vandekerckhove nv.
2013	Izegem	Hazelaarstraat	Proefsleuven	GATE bvba	Frederik Wuyts	2012/536	2 (+ bijkuilen)	ja		Wuyts F. & Reniere S. (2013) <i>Izegem-Hazelaarstraat. Rapportage archeologisch proefsleuvenonderzoek</i> , Rapport 51, GATE bvba.
2013	Roeselare	Bietstraat	Opgraving	Ruben Willaert bvba	Dieter Demey	2013/345	2	ja	200-0 BC & 50 BC-80 AD	Demey D. e.a. (2013) <i>Archeologische opgraving Roeselare 'Bietstraat'</i> , Rapport 69, Ruben Willaert bvba.
2013	Roeselare	Kwadestraat (Oekene)	Werfopvolging	GATE bvba	Pieter Laloo		1			Laloo P. e.a. (2013) <i>Oekene Heilig-Hartziekenhuis Roeselare-Menen. Verslag van fase 2 van het archeologisch vervolgonderzoek: werfopvolging</i> , GATE bvba.
2014	Roeselare	Beveren Noord-Oost	Proefsleuven	GATE bvba	Jasper Deconynck	2014/086	7			Deconynck J. e.a. (2014) <i>Roeselare Bedrijventerrein 'Noord-Oost'. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek</i> , Rapport 73, GATE bvba.
2014-2015	Staden-Hooglede	Fluxys-tracé	Werfopvolging	THV MRG			onbekend aantal			
2015	Roeselare	Beveren Noord-Oost	Opgraving	BAAC bvba	Mirjam Mostert	2015/106	13	ja		Mostert M. e.a. (2015) <i>Evaluatierapport Roeselare, Beveren Noord, Vloedstraat, Opgraving</i> , BAAC bvba.
2015	Roeselare	Groenstraat	Proefsleuven	GATE bvba	Pieter Laloo	2015/209	1	ja		Laloo P. e.a. (2015) <i>Roeselare-Glastuinbouwzone Groenstraat. Rapportage van het archeologisch proefsleuvenonderzoek</i> , Rapport 86, GATE bvba.
2015	Roeselare	Izegemseardeweg	Proefsleuven	BAAC Vlaanderen bvba	David Demoen	2015/516	2 (+ bijkuilen)	ja		Demoen D. e.a. (2015) <i>Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Roeselare - Izegemseardeweg</i> , Rapport 169, BAAC Vlaanderen bvba.
2016	Roeselare	Honzebrouckstraat	Proefsleuven	Ruben Willaert bvba	Simon Verdegem	2016/21	24 (+ bijkuilen)	ja		Verdegem S. e.a. (2016) <i>Archeologisch proefsleuvenonderzoek Hooglede Honzebrouckstraat</i> , conceptrapport, Ruben Willaert bvba.
2016	Roeselare	Onledegoedstraat (Beveren)	Opgraving	VEC & BAAC Vlaanderen	Peter Hazen	2016/96 & 2016/156	ca. 9	ja		Hazen P. e.a. (2016) <i>Roeselare, Beveren, Bedrijventerrein Onledebeek. Evaluatie- en selectierapport van de archeologische opgraving</i> , VEC.
2016	Roeselare	Honzebrouckstraat	Opgraving	Ruben Willaert bvba	Floris Beke	2016/377	30	ja		Beke F. e.a. (2016) <i>Hooglede, Honzebrouckstraat. Evaluatienota</i> , Ruben Willaert bvba.
2016	Roeselare	Pildersweg	Proefsleuven	De Logi & Hoorne bvba	Jana Van Nuffel	Archeologienota	5 (+ bijkuilen)	ja		Van Nuffel J. e.a. (2016) <i>Roeselare - Pildersweg. Archeologienota</i> , De Logi & Hoorne bvba.
2016	Roeselare	Dadizelelenstraat (Rumbeke)	Proefsleuven	Monument nv	Thomas Apers	2016/408	12	ja		Apers T. e.a. (2016) <i>Rumbeke - Dadizelelenstraat. Evaluatierapport</i> , Monument Vandekerckhove nv.
2016	Roeselare	Honzebroekstraat	Proefsleuven	BAAC Vlaanderen bvba	David Demoen		4	ja		Rapport in opmaak.

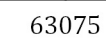
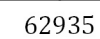
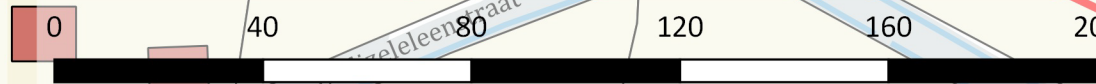
Legende

- projectgebied
- Proefsleuven en kijkvensters
- Advieszone verder onderzoek

Proefsleuvenonderzoek Rumbekke Dadizeleleenstraat
Vergunningnummer: 2016/408
Bijlage 4: Sporenplan

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Aangemaakt op: 12/12/2016

Bijlage 5: Advieszone verder onderzoek

MONUMENT

VANDEKERCKHOVE

